

MAGYAR FALU

ALAPÍTOTTA: NAGYATÁDI SZABÓ ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VI., RÓZSA-U. 111., II. EMELET
Telefon: Aut. 112 - 45 - 46 - 47.
Postai csekk száma: 45.324
Megjelenik MINDEN VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS
MEZŐGAZDASÁGI HETILAP**
FELELŐS SZERKESZTŐ: ZSIRKAY JÁNOS

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 10.— pengő
Félévre 5.— pengő
Negyedévre . . . 2.50 pengő

Cselekedjünk

Írta: **vitéz Pölöskei János**

Annyi szépszót és ígéretet kaptunk az utóbbi idők folyamán, hogy már szinte mosolygunk rajta s önkéntelenül kérdezzük: Vajjon valóra váltják-e ezeket az ígéreteket? Hitünket már-már elvesztettük, mert azt látjuk, hogy minden csak szépszó marad. És mi révedezve nézünk a jövőbe, amelytől sorsunk jobbrafordulását várjuk.

Szerintem nem várni kell, hanem cselekedni. A jövőt csak a magunk határozott és célirányos akarata biztosíthatja, mert ha a magyar nép elernyedve, hitétvesztve még inkább beledobja magát a közönybe, minden erőfeszítése dacára is elpusztul.

A bajok már idegrendszerünket támadták meg, hiszen a lét és nemlét között lebegünk. Olyanok vagyunk, mint az operáció előtt álló beteg. Minden attól függ, sikerül-e az operáció? Ha sikerül, megmenekül a beteg, ha nem, elpusztul.

A mi bajunk gazdasági baj. Most az a legfontosabb teendőnk, hogy ezeken segítsünk. Kicsinyes politikai és társadalmi kérdések csak másodsorban érdekelhetnek bennünket, mert ha gazdasági téren talpra nem állunk, rendezett viszonyokat nem teremtünk, lehetetlen a kibontakozás számunkra.

A terményértékesítés és a külkereskedelmi összeköttetés megteremtése az első dolog. Ha boldogulni akarunk, át kell tértünk arra a módszerre, amellyel az osztrák kisközségek átmentették vagyonukat, biztosították jövőjüket s a politikában biztosították maguknak a döntő szerepet.

Ausztriában nincs értékesítési nehézség, de nincs hitelkérdés sem. A Gazdaszövetség révén beszervezték az összes termelőket s ezek az egyesületek vették kezükbe úgy az értékesítést, mint a közszükségleti cikkekkel való ellátást. Ötvenkét hatalmas szövetkezetük van, amely tőzsdei áron veszi át terményüket s a legolcsóbb nagyüzemi áron látja el őket minden gazdasági és közszükségleti tömegcikkkel. A hitelkérdést is ezek a szövetkezetek látják el. Nem a földbirtokukat terhelik meg uzsorakamattal ellátott kölcsönrel, hanem a gabonájukra kapnak tisztességes kamat mellett előleget s mindenki akkor szállítja be a közraktárba, amikor jónak látja. Csak az esetleges árkülönbözetet kell vállalnia a termelőnek. Ha a beszállításkor drágább a terménye, kifizetik a különbséget, ha pedig olcsóbb, úgy természetes, hogy a gazda kap kevesebbet. De nem kell

nekik a bankba menni s nincs kitéve egy sem a politikai és gazdasági zaklatásnak. Így érték el az osztrák kisközségek, hogy függetlenebbek és szabadabbak minden más állam gazdájánál.

A mi gazdasági betegségünknek is ez a gyógyszere. Ha ugyanolyan akarattal építjük ki gazdasági szervezetünket, mint az osztrákok, a mi gazdasági életünk is fellendül. Többet jelent egy ilyen szervezet kiépítése minden miniszteri és képviselői szónoklatnál, mert abból igazán nincs hasznunk.

Örömmel látjuk, hogy gazdasági életünk sok kitűnősége már belátta, hogy ez az egyedüli helyes út. A Magyar Falu táborát mi a legnagyobb örömmel kapcsoljuk bele ebbe a szervezetbe, mert az a meggyőződésünk, hogy a mi értelmes táborunk fogja az alapját képezni ennek a nagy gazdasági megmozdulásnak, amely mindnyájunk megélhetését könnyebbé teszi.

Az elősdiék hadjárata a magyar búza ellen

Hatósági ellenőrzést a gabonakereskedelemnek

Írta: **Zsirkay János**

Valóságos hadjárat az már, ami idebent folyik a búza ellen. Nemcsak a tőzsdén sorvad. Még más baj is van. Talán nagyobb, mint maga az ár alacsonysága. Nagyobb azért, mert senkisé nem beszél róla. Mintha egy törvényszéki tárgyalással el lehetne intézni ezt is, mint a többi megszokott bűnös manipulációkat. A gabonacsalásról beszélnek. Előttek fekszenek a vidéki lapok. Alig van megyéje, járása ennek a nyomorult kis országnak, amelynek végzetes szenzációja az idén ne a gabonakereskedő bukása volna. Megdőbentő számok, kétségbeesztő adatok hullámanak a szemem előtt. Egy-egy ilyen bukás az egész vidéket fosztja meg a kenyértől, az étlettől. A tárgyalások törvényes folyamata nem is sejteti azt a borzalmas, le nem írható tragédiát, ami egy-egy ilyen gabonaszidó bukása mögött rejlik. Asszonyok, gyermekek sirása, éhezése és nyomora nem hallik át a törvényszéki tárgyalás unalmas, lassan pergő folyamatán. A büntetés olyan, mint más bukás esetén: vagy pénzbüntetés, vagy lezárás. Az ítéletet kihirdetik. A zsidó leüli s a cég mellé odakerül a „né” szócseke, ami azt jelenti, hogy most már nem Svarc úr az üzlet, hanem b. neje, —

vagy az, hogy: „utóda”, ami ugyan csak ennek a Svarc úrnak a fiát jelenti. S marad minden a régiben. Az igazságnak eleget tettek. A bűnös megkapta a büntetését . . . Ki merne így zúgolódni a törvény, az igazság, a jogrend ellen? Ki? Hát én, te, mi és mindannyian, akiknek itt bőrünkre megy a játék. Mert ez így nem mehet tovább. Ha az jogrend, hogy egy gabonakereskedő minden ellenőrzés nélkül egész vidék gabonáját összehordathatja a magtárába, elspekulálhatja, ha adós maradhat az árával, ha kenyérnélküliségre, éhenpusztulásra kárhoztathat száz és ezer családot, mert ő spekulál és elspekulálta magát, — nos, ha ezt itt jogrendnek merik nevezni, akkor ez a jogrend nekünk nem kell, ez ellen mi tiltakozunk.

Ezrek és ezrek mindennapi kenyere nem lehet egy pár idegen lelkiismeretlen gazember vevőre bízva. Mert kérdem: mit érnek vele a félegyházi vidéki magyar testvéreink, hogy a híres „Rozi bankár” az egész vidéket kifosztotta a gabonájának elspekulálásával. Mit érnek a szentesiek, és a kiskőrösiek, hogy ott szintén egy-egy ilyen „gabonaelősdí”-nek „aratott” ezer magyar család?

Hogy ül a bukott kereskedő? Ez elég? . . . Ha lógna, még az is kevés volna, mert ez még mindig nem jelentené az éhező gyomrok számára a kenyeret, az elsikkasztott életet.

A kincstár védi a maga dohányát. Ezer és ezer szemfüles finác szagolgatja a holmit, hogy nem érzi-e meg benne a „szüzdohány” szagát. Jaj annak, aki egy pipárávalót az ellenőrző szem kijátszásával akarna „élvezni”, annak ugyan elveszik a kedvét a tilos élvezettől. Nos, ha a kincstár ily szigorúan védi a maga füstjét, ne védjük-e mi a mi mindennapi kenyérünket? Ne védjük-e azt, amiért magyar véreink egész éven át robotolnak s izzadnak, ami nemcsak adójuk, hanem a kenyérük, az életük is?

Meddig tűrjük még, hogy a gabona egynéhány idegenlelkű magáncégnek legyen a zsákmánya? Meddig tűrjük még, hogy az adóval agyonsanyargatott magyarnak lóhalálban kelljen sietni az „új” továbbadásával, akármilyen is az ára, ha nem is kapja meg érte az egészséget, csak hogy valamit is fizethessen az adójából?

Amerika farmereit védi az áreséssel szemben. Pénznek tekinti a gabonát s ad rá előleget.

Amerika megteheti! — mondják

52

végasztalásul. De a kis Ausztria is ugyanezt teszi, pedig nem is agrár-állam, mégis védi a földjét, a termelőjét, a gabonáját. Nem is adósodtak ott el a földművelők, úgy, mint nálunk, az agrárállamban...

Mindenről statisztika beszél már. Nincs olyan kérdés, amire a statisztika számmal nem tudna felelni. Csak azt nem tudják nyilván-tartani, hány métermázsza gabonáját sikerasztották el ebben az évben lelkiismeretlen, hitvány kufárok a magyar termelőknek.

Erre nem kíváncsi senki. „Magánügy” — intézze el mindenki a törvénnyel.

Nem úgy van! Nem úgy van!

A búza az nem magánügy. A búza az a legfontosabb, a legszentebb, a legszívbelibb közösügye mindnyájunknak, akik magyaroknak érezzük és valljuk magunkat. Az idej gabonacsálás rekordot ért. Meddig várunk még tétlenül? Meddig tűrjük, hogy a gabonacsálók népünk szájából „elspekulálják” a kenyérét? Nem szabad késlekedni. Tétovázás nélkül szigorú, kegyetlen vizsgálatot kell indítani az egész vonalon: vajjon kiknek a kezében van a magyar termelő búzája s vajjon jó kezekben van-e?

Hatósági ellenőrzést a gabona-kereskedelemre.

Elvégre ez kenyérgkérdés. Az élet kérdése. Az életé és a kenyéré, amelyért mindennap imádkozunk: Add meg a mindennapi kenyérünket... és megadja...

És mi tűrjük, hogy népünk szájából egy pár gazember lelkiismeretlensége kilopja...

Ne tűrjünk tovább! Ide kérjük a „Vas”-kezet.

Hatósági ellenőrzést a gabona-kereskedelemre. De minél előbb! És minél szigorúbbat... Ugy legyen!

A hágai konferencián kedvező a helyzetünk

A nagyhatalmak jobb belátásra kényszerítik a kisantantot — Bethlen tárgyalásai a franciákkal

A keleti jóvátételi konferencia január 2-án vette kezdetét, amelyen sorra vették a „legyőzött” államok fizetési kötelezettségeit. A kisantant államok nagy mohósággal akarták rávetni magukat Magyarországra s még 1943 után is jóvátételt akarnak fizettetni, azonban a nagyhatalmak mérsékletre intik őket s így valószínű, hogy mégis létrejön bizonyos megállapodás, amely ezt a kérdést véglegesen rendezi.

A magyar jóvátételi ügyek elnöke Loucheur francia miniszter. Az újságírók előtt kijelentette, hogy a nagyhatalmaknak minden törekvése, hogy a kisantant követeléseit olyan mértékig lezörítsa, hogy azt a magyarok ne utasíthassák vissza. A konferencián a magyarok elleni rohamot Tituleszku román kiküldött irányítja, aki mindent elkövet, hogy Magyarországot nagyobb fizetésre kényszerítse. Az általunk fizetett jóvátételekből szeretnék bevenni azt az összeget, amelyet a magyar állampolgárok elrablott vagyonáért kell fizetniük.

Bethlen tárgyalásai.

Bethlen István gróf miniszterelnök vasárnap felkereste Tardieu és Briand francia minisztereket, továbbá Snowden angol kincstári kancellárt, akikkel hosszabban tárgyalt. A tárgyaláson Bethlen kijelentette, hogy ragaszkodik a békeszerződés 250-ik pontjához, amely biztosítja az idegen uralom alá került magyar javakat és kijelentette, hogy Magyarország

újabb terheket nem vállalhat, 1943 után jóvátételt nem fizethet.

Hétfőn Jaspar belga miniszterelnököt kereste fel, aki előtt szintén feltárta Magyarország pénzügyi helyzetét. A többi magyar kiküldöttek is nagy munkában vannak és sorra informálják a nagyhatalmak delegátusait. A konferencia tagjai között már kiosztották Bethlen terjedelmes expozéját, amelyet francia és angol nyelven adtak ki. Ebben az expozében Bethlen világosan kifejti, hogy inkább Magyarországnak vannak követelése, minthogy rajta követelők legyenek. Magyarország Hágában elég erős támaszra talált az országban, akik határozott formában mellénk álltak. Ez azért jelentős esemény, mert ellensúlyozza a franciák kisantantbarát politikáját.

Péntek a döntő nap.

Lapunk zártakor még nem került sor a magyar ügy tárgyalására, mert előzőleg az osztrák és bolgár jóvátételt tárgyalják. Az osztrákoknak sokkal kedvezőbb a helyzetük, mint a mienk, mert a nagyhatalmak maguk is belemennek abba, hogy Ausztria sem nem fizet, sem nem követelhet. A meg egyezés elé csak Tituleszku gördített akadályt, aki nem engedte, hogy végleges megoldás jöjjön létre addig, amíg Magyarország ügye is nem tisztázódik. Csak úgy hajlandó lemondani az osztrák jóvátételről, ha Magyarországot fizetésre tudják kényszeríteni.

Külföldi események

Az osztrák keresztényszocialista párt Seipel volt kancellár elnöke alatt új alkotmánytervezetet dolgozott ki, melynek lényege az, hogy „rendi tanács” felállítását követeli, amely az osztrák törvényhozás második házaként szerepelne. A tartományfőnökök gyűlékezését államtanácsnak akarja átalakítani s ez az átalakításnak joga lenne egyes törvényeket. A javaslat szerint az államtanácsnak joga lenne egyes törvényeket visszaküldeni a két házhoz.

Az osztrák lapok „Seipel királyi gondolata” címmel erős támadást intéznek a terv ellen, melyet a parlament és a kormány ellen irányuló támadásnak minősítenek.

India a forradalom útján.

A világ egyik legnépesebb állama, az angol uralom alatt élő India nagy szabadságmozgalmat indított, melynek élén Jawahrlal Nehru fiatal politikus áll. Az a törekvése, hogy kikiáltassa India függetlenségét és áttérjen a köztársasági államformára. Szerinte Európa csődbe jutott s küszöbön áll Ázsia feltámadása.

Az angolok a fiatal politikust szovjetügynöknek nevezik, de ennek dacára erősödik a mozgalom, amely könnyen forradalomra vezethet.

A horvát összeesküvés.

A horvát összeesküvésben résztvevő politikusokat és társaikat Macsek Vladimir kivételével vasárnap szállították Belgrádba. A horvátok körében nagy az elkeseredés, mert legjobb fiaikat most kiszolgáltatják az elfogult szerb bíróságnak, amely lélekben teljesen távol áll a horvát néptől.

Kommunisták és rendőrök harca Berlinben.

Németországban még mindig felülül a kommunista lázongás. Kedden is véres verekezés volt. Egy rendőrkapitányt közrefogtak és szeszurkáltak. Erre általános verekezés és lövöldözés kezdődött, melynek több sebesültje van. Végül nagyszámú rendőrség vonult fel és gumibotokkal szétverte a lázongókat.

KÁROLYI SÁNDOR GRÓF HARCA AZ UZSORATÖRVÉNY ÉRDEKÉBEN

Dömötör László dr. szerleavatóbészede a Károlyi Sándor gróf emléklakomán.

Károlyi Sándor gróf lelkéhez legközelebb a kisemberek állottak. Megfigyelő állomásaiban figyelemmel kísértette nemcsak a gazdasági, hanem a jogi élet folyamatait is s könyörtelenül megindította a hadjáratot minden olyan jelenség ellen, amely a kisemberek érdekeit sértette. Nemcsak Károlyi Sándor gróf egyénisége, de korára nézve is jellegzetesek a következő esetek.

A kiegyezés utáni törvényhozás nem ritkán elcsúszott alkotásaiba olyan intézkedések is belekerültek, amelyeknek gyakorlati következményeit a törvényalkotói nem gondolták végig s amelyeket a gazdasági élet egyes professzionistái olyanképpen használtak fel, hogy minden éppérzékű ember vére fellázadt a törvény ilyen módon való alkalmazása ellen. Pl. a végrehajtási eljárás 1881. évi novellája úgy intézkedett, hogy ha valamely ingatlan árverési kikiáltási ára 200 forintot meg nem halad s ez a jösszég többek tulajdona volt, az egyik tulajdonostárs ingatlanrészére vezetett végrehajtás útján elárvereztetett az

egész ingatlan, tehát azok része is, akiknek semmi közük sem volt az árvereztetőhöz. Az északkeleti megyék egyes hitelezői ezeket a paragrafusokat arra használták fel, hogy egész falvak tapasztalatlan lakóit kiforgatták birtokukból. Károlyi Sándor gróf az egész közvéleményt mozgósította e visszaélések ellen, amely mozgalom következtében egy újabb novella, amely 1908-ban törvényerőre emelkedett, kitörölte a végrehajtási törvényből a hirhadt 156. §-t. Hasonló célja volt annak a hadjáratnak, amelyet Károlyi Sándor gróf régi perrendtartásunk néhány intézkedése ellen megindított. A perbeli illetékességnek általános szabálya az, hogy a felperes minden alperest a saját, vagyis az alperes bíróságánál tartozik perelni. Ezzel szemben az 1868. évi LIV. t.-e. 35. §-a a bejegyzett kereskedőknek megengedte, hogy adósaikat ott perelhessék, ahol kereskedelmi könyveiket vezetik, vagyis a felperes bíróságánál. Ezt a kiváltságot egyes kereskedők arra használták fel, hogy selejtes áruikkal elárasztották a vidéket, amiket a tolatkodó ügynökök olyanokra is rátukmáltak, akiknek ilyen áruja semmi szükségük sem volt. Legyen elég itt egyes gépügynökök garázdálkodását emlékeztetbe idézni! Ha aztán a vevő a rossz áru ellen

utólag kifogást emelt, a kereskedő saját bíróságánál beperelte s az alperes ahelyett, hogy igazságért messze földre utazott, vagy költséges ügyvédi védelmet keresett volna, inkább fizetett, vagy ha fizetni nem bírt, árverés alá került. Ezek a visszaélések óriási pusztítást vittek végbe a falusi nép vagyoniában.

Jelentőségében, eredményeiben legkimagaslóbb volt Károlyi Sándor gróf szerepe a múlt század végén és jelen század elején pusztító tömegjelenség, az uzsora üldözése terén. A városokban a méltó érzékelhető alakot öltött, az úgynevezett Korona Szövetkezetekben, ellenben a falun a nép kifosztói a legkülönbözőbb jogügyletek leple alatt követték el visszaéléseiket. Szarvasmarhák tartása, vétele és bérlete, ingatlan használatának átengedése, vetőmag-kölcsönügyletek, de különösen a gabonaelővétel voltak a legelterjedtebb formái a falusi uzsorának. Az 1897. évi rossz termés folytán előállott helyzet teljes leplezetlenségében tárta elénk a baj képét. A Délvidék gabonauzsorásai ez évben is már koratavasszal potomon előre megvették a folytonos pénzzükséggel küzdő földművesek várható gabonatermését, 4—5 forint-jával métermázsáját, akkor, amikor a készárú piaci ára, ott a helyszínen, 7 forint volt. Bekövetkezett a rossz

termés, a földműves előre eladott gabonáját szállítani nem tudta és az uzsorás a gabona métermázsája helyett, amelyért tavasszal 4—5 forintot adott, most a rossz termés folytán felszokott árakat, 13—14 forintot követelte. Óriási volt a felháborodás a mezőgazdasági körökben és a nagyközönség elfogulatlan részében, míg a kereskedelem organumai ebben a nagy nyomorban sem láttak mást, mint legális kereskedelmi ügyletet. Voltak, akik a kormánytól petíciót kértek, azonban a kormány nem avatkozhatott bele olyan ügybe, amely a királyi bíróságok hatáskörébe tartozik, a bíróságok pedig végzetes következetességgel hozták meg az ítéleteket, amelyek a határidőügylethez mitsem értő földműveseket elmarasztalták, a kereskedőket pedig az uzsora vádjá alól felmentették. Törvénykezésünk nyílt összeütközésbe jutott a közérzettel. Ekkor Károlyi Sándor gróf személyesen elment a kir. Kúria elnökéhez és engedelmet kért, hogy a gabona-uzsoraperek aktáit a Kúria irattárában tanulmány tárgyává tette. Nagyon szomorú tapasztalatokat nyújtottak ezek a tanulmányok. Kitűnt, hogy bíróságaink az életbenlévő hiányos uzsoratórvényt olyan szoros értelmezéssel alkalmazták, hogy felmentő ítéletet hoztak számos olyan esetben, amelyekre nézve már a lé-

A „Magyar Falu“ akciója a tábor gazdasági talpraállítása érdekében

Január második felében megalakul a Magyar Gazdák Külkereskedelmi Egyesülete — A „Magyar Falu“ vállalta a kiadások terhét — Az osztrákokkal való kiviteli szerződést már a mi egyesületünk írja alá

Végtilen sok szenvedés és nyomor után elérkezett az ideje annak, hogy a magyar gazda segítsen magán. Segítenie kell, mert különben nemcsak a gazda, de ez a megmaradt ország-rész is elpusztul! Felülről várni segítséget — ezt már láttuk, hogy mit ér. A *Magyar Falu* tábora már kiábrándult ebből. Tizennyolc-tizenkilenc-pengős búzából kétannynak kellene teremnie, hogy a mai terhek mellett élni tudjon belőle a szántó-vető, munkában verejtékező család. *Meg kell tehát reformálnunk magát a termelést, de elsősorban az értékesítést.*

Ennek az isténverte nyomorúságnak oka az, hogy a gazdaember nem tudja eladni rendes áron a terményeit. Ebben a tekintetben a gazdák érdekében tett már egyetmást a kormány és fog is még tenni, de *helytelenül vagy elégtelenül.* A trianoni béke megfosztott bennünket természetes piacainktól és a kormány kereskedelmi szerződésekkel és egyéb idejéltmult eszközökkel akar ered-

ményt elérni. A kereskedelmi szerződés nem sokat ér a gazda szempontjából, mert ha valamelyik állam kedveményben részesít bennünket, ezt a *kedveményt rendszeren másik államoknak is köteles megadni.* A mesterséges kiviteli akciók — amint az újévi számban bemutattuk — még kevesebbet érnek. Egyrészt az államnak sok pénzbe kerülnek, amit megint csak mi adófizetők sínylünk meg. Másrészt *gyilkos versenyt jelentenek annak az ország gazdáinak, ahová azt az olcsó gabonát vagy egyebet bevisszük.*

A vásárló ország gazdáival kell megegyeznünk, hogy tisztességes árt érjünk el és ne egymás kárára, hanem mindkettő javára törekedjünk.

Ha egyik ország gazdái a másik országbeliekkel megállapodnak, mindkettőnek érdeke, hogy a megállapodást betartsák, mert a verseny csak kárt okoz.

A „Magyar Falu“ megállapította a bajt és megtalálta a segítség módját

Az említett jelenségek alapján nem volt nehéz megjelölnünk a baj orvosságát is. A magyar gazda talpraállításának problémáját két részre kell osztanunk: *belügyire és külügyire.*

Belügyi megoldás azt jelenti, hogy a termelést át kell itthon szerveznünk. Nem szabad azt és úgy termelnünk, ahogy és amit öregapáink is termeltek. Fokozatosan át kell tér-

nünk az ipari növények, a gyümölcs- és főzelékfélék helyes módon való termesztésére. *Olcsón kell termelnünk, hogy versenyképesen termelhessünk és kitűnő minőségűt kell termelnünk, hogy külföldön a magyar árunak patinás, jó neve legyen és keressék a magyar árut!*

Külügyi megoldás a külföldi értékesítés problémáját jelenti. Előbb rámutattunk arra, hogy ennek gyöke-

tező törvény helyes értelmezésével is meg lehetett volna állapítani az úzsora tényálladékát. Voltak olyan esetek is, amelyekben maga a kir. Kúria megállapította az úzsora lényeges ismérvét, ennek ellenére felmentő ítéletet hozott, mert az illető ügylet nem fért bele abba a szűk értelmezésbe, amelyet az úzsoratörvénynek legfelsőbb bíróságunk is adott.

Ilyen előzmények után tette meg Károlyi Sándor gróf elhatározó lépéseit, a hibás joggyakorlat megjavítására és az úzsoratörvény újjaalkotására. Kezében a hibás ítélettel felkereste legkiválóbb jogtudósainkat és jogvéleményt kért tőlük a létező és alkotandó törvényről. Ezúton az úzsorakérdésnek olyan irodalma támadt Magyarországon, amelyre büszké lehet jogásznemzetünk. Amikor a kérdést ilyen módon előkészítették, a Magyar Gazdaszövetség a jogászokat és gazdasági politikusokat egy közös szaktanácskozássra hívta össze, amely 1902 május havában vitatta meg a létező állapotokat és a kívánatos reformokat. Úgy a jogtudósok, valamint a szaktanácskozás, egyértelműséggel megállapították, hogy az elbírált úzsoraesetek már az életbenlévő törvény helyes értelmezésével is büntetendő cselekmények s hogy a jogi tévedések a törvénykezésből kiküszöböltesse, részletes javaslatot dolgoztak ki az úzsoratörvény újja-

alkotására. Károlyi Sándor gróf az egész anyagot az igazságügyminiszter elé terjesztette és a miniszter 1903. év folyamán a képviselőháznak benyújtotta a felterjesztés alapján elkészült úzsora-törvényjavaslatot. De Károlyi Sándor gróf jogászai felderítő munkája a törvény módosítása nélkül is helyes irányt adott a joggyakorlatnak s ennek nyomán a népnek úzsorás kifosztása is hosszú időre véget ért.

A viszonyok, melyek között ma élünk, 24 évvel Károlyi Sándor halála után, ijesztő módon hasonlítanak ahhoz, amikor az úzsora elleni hadjárat megindult. A falu népének ma is túl kell fizetnie szükségleti cikkeit és veszteséggel értékesíti termelvényeit; egyes vidékekről már ismét vészkiáltásokat hallunk az úzsoratörvény szigorítása iránt. Súlyosbítja a helyzetet az, hogy ma tulajdonképpen egész nemzetünk, sőt az állam is a kiuzsorázás állapotában sínylődik. Mi sem természetesebb, minthogy körülnézünk és keressük Károlyi Sándor grófot, a diadalmas Károlyi Sándort, az úzsora üldözőjét. Azonban Károlyi Sándor gróf nem születik újra egyhamar. Károlyi Sándor grófot mindenkinek önmagában kell keresnie; dolgozzunk, szervezkedjünk és higgyünk az igazságban, mint ahogyan azt Károlyi Sándor gróf tette.

res és helyes megoldására az állam, a kormány képtelen. Ezt a gazdának magának kell megoldania. Még pedig nem egyenként, hanem együttesen, sőt a külföldi gazdákkal egyetértésben.

Ausztriában a kiskgazdáké a hatalom

Ladó Istvánnak sikerült megnyernie Auszria leghatalmasabb kiskgazdáját, Reither Józsefet. Ez a Reither hatvanháromholdas gazdaember, aki Ausztriában a Mezőgazdasági Kamara elnöke és akinek szava döntőszóval esik latba. Ez a rendkívül okos gazdaember belátta, hogy ilyen terményárak mellett az osztrák gazdák annnyival gyorsabban mennek tönkre, mert ők a magas munkabérek miatt

A gazdasági élet jövő útját a legvilágosabban Horthy Miklós kormányzó jelölte meg újévi beszédében. Kijelentette ugyanis, hogy a *nemzetek egymásra vannak utalva és egyik sem boldogulhat azzal, hogy a másikat teszi tönkre!* Ugyanez a felfogás mozgatta egyik menekült székely gazdatársunkat, Ladó Istvánt, amikor évekkel ezelőtt hozzáfogott a termények külföldi értékesítésének megoldásához. Elsősorban Ausztriát vette célba. Ausztria négyszáz éven keresztül volt a mi vásárlónk. Évszázadok kötelekeit nehéz szétbontani. Ezenkívül Ausztria a mi kapunk Nyugat felé és rajta keresztül mehetünk árunkkal az arra utalt országok, elsősorban Németország felé. Ebben a gondolatmenetben kezdte el tárgyalását Ladó István és munkáját siker koronázta.

harminc százalékkal drágábban termelnek, mint mi.

Szerinte a magyar gazdákkal kell összefogni. Nekik súlyos kár, ha a magyar gazda elköttyavetyéli gabonáját, állatját a bécsi piacon, mert akkor ők is koldussá válnak. Ezenkívül Magyarország nagy fogyasztója az osztrák iparnak és rá van szorulva arra a fenyőfára, amelyet ők nehezen tudnak eladni.

A tárgyalásba belekapcsolódik a „Magyar Falu“ is

Abba a tárgyalásba, amely a nyár folyamán kifejlődött, fokozatosan a *Magyar Falu* is bekapcsolódott. Azok után a szomorú tapasztalatok után, amelyeket Reither néhány előkelő magyar agrárius vezetőférfiúval szerzett, maga is arra törekedett, hogy a magyar kiskgazdatársadalom-

mal vegye fel az érintkezést. Azt is tudta, hogy a magyar kiskgazdatársadalom szervezatlensége miatt a bajok legfőképpen a kiskgazdát sújtják. Ezért ünnepelték Bécsben a azt harminc magyar kiskgazdát, akik az őszi osztrák mezőgazdasági kiállításon a mi ösztönzésünkre megjelentek.

Megalakul a Magyar Gazdák Külkereskedelmi Egyesülete

Hosszú hónapok tárgyalásai után elérkeztünk oda, hogy az osztrákokkal való gazdamegállapodás befejezés előtt áll. Az osztrákok azt követelik, hogy ne a kormány, ne valamelyik mezőgazdasági egyesület, hanem olyan szerv kössön velük megállapodást, amely az egész gazdátársadalmat jelentheti, független a kormánytól és nem a belső bajok megoldására hivatott, hanem egyenesen a külkereskedelmi kapcsolatok megszervezését tűzi ki feladatául. Ezért alakul meg két héten belül a Magyar Gazdák Külkereskedelmi Egyesülete. Ebben az alakulásban oroszlámrésze lesz a Magyar Falu táborának. Eppen ezért vállaltuk ezt a terhet, hogy

a Magyar Falu minden rendes előfizetője rendes tagjává válik a Magyar Gazdák Külkereskedelmi Egyesületének.

Amint az egyesület megalakult, a Tábor minden tagja megkapja igazolványát. Az egyesület alakuló közgyűlése előreláthatólag január 18-án történik meg.

Tudjuk, hogy ez a tudósításunk nem mond meg mindent. Nem is lehet tennünk a többi érdekelt államok

miatt! Külön kis röpiratban bővebben, de ott sem kimerítően ismertetjük a kérdést. Ezt a röpiratot már több száz gazda címére küldöttük szét az ország minden részébe. Ezúton kérjük azokat, akik megkapják, hogy hívják össze a maguk körzetében a gazdákat, olvassák fel és alakuljanak meg környékbéli csoportokká. A kormány a helyi gabonaközpontokat ugyan megháromszorozza, mert 250 új gabonaközpontot létesít, de ez még nem minden. Át kell vennünk a nyugateurópai szövetkezeti eszmét a maga becsületességével, önzetlenségével és üzleti gyakorlatával. Ezt akarjuk elérni azáltal, hogy minden környék gazdái, akik egyúttal a Magyar Falu előfizetői, a maguk kebeléből megválasztanak valakit, aki

két tanuval aláírt írással igazolhatja, hogy kik bízták meg képviselőségükkel és szavazatukkal.

Ennek a megállapítása a legsürgősebb, mert lehet, hogy hamarosan szükség lesz rá. Következő számunkban részletesen fogunk beszámolni arról, hogy a tagok milyen előnyt remélhetnek az egyesülettel.

Sényi Pál dr.

Gazdasági megerősödés nélkül nincs politikai függetlenség. — Csoportosuljunk a „MAGYAR FALU“ táborába, amely független, bátor szókimondó harcossá a magyar falu gazdasági érdekeinek

Aktuális kérdés a szociális falufejlesztés terén

Irla: Márty József orosztonyi kiskazda

Gerencsér János hahóti kiskazda-barátom a „Magyar Falu” 1929 december 22-i számában „Egy magyar kiskazda karácsonyi gondolatai és vergődései 1929-ben” című cikkében írja a következő sorokat:

Nem helyes az sem, hogy 15 napos határidő örökre összekössön községeket a köztisztviselőivel. Ha kétszer három-, vagy kétszer ötévi újromegválasztással lehetnének csak koporsóig tisztviselője a községnek: minden másként menné. Lenne mindjárt gazdakör, iparos-, levéte- és ifjúsági egyesületek; lenne parasztheccsület, lenne egy kis figyelem, előzékenységgel a jó állásért. Igyekeznének megtanulni kötelességeiket és megszűnné a közöny, a paraszt lenézése, lefitymálása és lenne igazi falufejlesztés, népszerűség. S lenne remény, hogy a nép is reméljen a jövőben: szépnek, jónak és igaznak várva azt.

E sorokat olvasva, minthogy az én lelkemet is hasonló gondolatok foglalkoztatják, mintegy visszhangul írom e cikket Gerencsér barátom nagy igazságokat rejtő gondolataira.

Előrebocsátom, hogy a soraimban leírt kérdések fejtegetésével nem kívánok gyűlöletet szítani a falu népe és vezetői között... Nem, ez távol áll tőlem! Sőt, kalapot emelek a falu mindazon tisztviselői előtt, kik hivatásuk magaslatán állva, népünk igazi szellemi és gazdasági vezetői, irányítói lettek. S hiszem, hogy órájuk a gondjaikra bizott nép is tisztelettel és szeretettel gondol és gondolni fog a jövőben is.

De kérdezem: ki és mi védelmezi

meg a község népét a tisztviselőjével szemben akkor, ha az éppen az ellenkezőjét teszi. Ha például: a községi jegyző — fölfelé törekvő hivatali buzgóságában — a hivatalos hatalomnak csak éppen a végrehajtói szerve lesz. Azzal nem gondol, hogy hát valami formában segítségére is kellene lenni a népnek; hogy meg kellene alakítani a mindenfélre gazdasági szövetkezeteket s ezáltal könnyebben boldogulna a község népe és biztosabban megtudná szerezni a pénz a fizetési kötelezettségeire, hanem csak az a célja, hogy akármilyen könyörtelenül is, csak be tudja préselni a szegény nép adófilléreit, habár az az utolsójától válik is meg, hogy adót fizethessen. Vagy ha a tisztviselő azért, mert öneki nincs kedvére a paraszt, ahelyett, hogy segítségére lenne a jóra való törekvésében, inkább a kezében levő hatalomnál fogva elgáncsolni akarja azt. Sokszor hiábavaló a kormányzat legüdvösebb, jóakarátú rendelete is, mely a nép ügyét akarja előbbrevinni, ha az megtörik a jegyző rosszakaratú hanyagságán. Ilyenkor azt szokták mondani: Megvan — papíron... S a rendeletből írott malaszt lett és néhány porlepte aktával több a község házában.

Az ilyen esetekben teljesen tehetetlenül áll a falu népe a tisztviselőjével szemben. Mert ezért még az állásából nem lehet elmozdítani, sőt még fegyelmit se lehet ellene indítani. Mert hogy a parasztot lenézi, ilyennemű ügyeivel nem törődik, azzal még nem tesz törvényellenes dolgot, az még nem ütközik a törvény egyetlen paragrafusába sem.

Pedig hogy micsoda jótétemény a községre nézve a jó tisztviselőjének áldásos működése, hogy mennyire előbbremozdítja a falu életét úgy szellemileg, mint anyagilag, arra számtalan példa szolgáltat tanubizonyosságot.

De hát ezideig csak egyes zseniális, nagylelkű emberek voltak, akik a népért, a nép ügyeiért síkraszálltak: oktatyán, vezetvén azt, mert hiszen senki és semmi nem kötelezhette arra, hogy a nép ügyeivel törődjön; csak ha volt bennünk fajszeretet s jóakarát a falu népe iránt. De ha — mint a kedves gazdatársam írja — 6—10 évenként lennének újra megválasztva, akkor mindegyik igyekeznék job-

ban megbecsülni a népet, mint ezideig; mert hát elballag az a néhány év s újból megjön a választás ideje és ha nem járt a nép kedvében, bizony megesik, hogy kívül marad az az illető úr.

Kíváncsnak tartanám, ha a „Magyar Falu” írógárdájának tagjai mennél többen hozzászólnának a kérdéshez; akár helyesnek tartják, akár nem. Szeretném, ha így egyes vidékenként kialakult gondolatot egymással megértetnénk s amelyik üdvös és jó a mi népünk számára, mindaddig felszínen tartanánk, amíg eljön az idő, amikor nem lesz a mi szavunk a pusztába kiáltó szava, ha egyszer felragyog az égen: a falu hajnala.

Szárazság volt Argentínában, drágul a búza

A gabonaszpekulánsoknak és tőzsdéseknek izgalmas napjaik voltak karácsony hetében. Izgultak, mert jön az aratásuk — télen. (Mondja hát valaki, hogy csak nyáron van aratás.)

Az történt ugyanis, hogy Argentínából rossz híreket jelentenek. Katasztrofálisan gyanú a most aratott búza minősége. Mindössze 75 kg-os fajsúlyú. Nosza erre megindult a spekuláció. A newyorki és chicágói tőzsdén egyszerre pengős áremelkedések is voltak, ami természetesen izgalomba hozta a mi gabonajátékosainkat is. Látva-futva futottak szerte az országba, hogy megvehessenek mindent, ami megvehető. Természetesen nem igen igyekeztek utánamenni az amerikai áraknak, hanem azon voltak, hogy minél olcsóbban megvehessék a jámbor magyar gazdától áruját, aki már az ingét is ráfizette a

mezőgazdaságra. Nálunk bizony alig drágult 10—20 fillért a gabona. Minek is drágulna most — gondolják —, majd csak akkor, ha már nem lesz a gazda kezén a búza.

Ellenben a szemfüles malmok kihasználták az alkalmat. A liszt árát mázsánként 1.20 pengővel egyik napról a másikra felemelték. Még sem várták, hogy állandó szilárdulás álljon be Amerikában, rádobták az újabb terhet a szegény pesti fogyasztóra. Drágul a liszt, drágul a kenyér, drágul minden, keres minden spekuláns, csak azoknak nincs belőle semmi hasznuk, akik reggeltől-estig izzadva dolgoztak a drága magyar föld ajándékáért. Azért volna jó, ha a kormányzat egy tisztességes egységgel és az osztrák mintára felállított közraktárrendszerrel egyszersmindenkorra megszabadítaná a nemzetet a spekulánsoktól, a verejték vámszedőitől.

A FALU POÉTÁI

Megzenésítésre elfogadott költemények.

Szeretek én...

Szeretek én, mint a méh a virágot,
Kínálhatnák érted a nagy világot,
Nem adnálak, nincsen az a fényes kincs.
Két szemednél ragyogóbb kincs sehol.

Szeretek én, mint eget a napsugár,
Szerelmemből dalol minden kismadár,
A harmatos rózsadombon s az ágon,
Te vagy, te vagy a legszebb a világon.

Nagy Imre.

Valamikor...

Valamikor húztam én a cigánnyal,
Azt hittem, hogy boldog leszek egy kis
lánnyal,
Zene mellett idögálva, dúdolgattam
S jókedvemben néha nagyot kurjongattam.

Most is húz a cigány nekem a fülembé,
Most is néha idögálok, de csak esendbe,
Hej, mert az én bús szívemet bánat
járja,
Másképp lett a babám pici, csókos szája.

SFESI JÓZSEF.

A Lőrinci Sió vize

A Lőrinci Sió vize körül nád,
Átalmennék kedves rózsám tehozzád,
Jöjj ki rózsám, hozz ladikot, evezőt,
Régóta vár, régóta vár a te kedves
szeretőd.

Megszógalom, hogyha átjössz a vízen,
Oly régen várlak, majd meghasad a
szívem.

Két karommal hű szívemre szorítlak,
Megölellek, megölellek, százszor meg is
csókollak.

MIKLÓS ISTVÁN.

Hajmáskéri bíró lánya

Oldalamon extraszurony, de fényes,
Hajmáskéri bíró lánya de kényes,
Jár az utcán, jár az utcán mint egy
páva,

Rá se néz a katonára
Az édes.

Mint a rokka, úgy peregnék az évek,
Hajmáskéri bíró lánya de vén lett.
Kacsintgat a kacsintgat a katonára,
Valamelyik csak megszánja,
De téved.

Hajmáskéren másképen szól a nóta,
Amióta sok a leány pártába,
Mert a leány, mert a leány már nem
bánja,
Kerékpáros a babája
Azóta.

Kerékpáros ne higgy ám a leánynak,
Több esze van, mint az édesanyjának.
A fejedet, a fejedet elcsavarja,
Magát a nyakadba varrja
Az édes.

BIRÓ SÁNDOR.

Túl a Marosparton...

Túl a Marosparton, szép bácskai részen
Hófehér virágok hervadoznak régen,
A nagy búbanattól alig, alig nyílnak,
Szép bácskai lányok
Leborulva rájuk,
Szomorúan, bánatosan sírnak.

Túl a Marosparton szép bácskai lányok
Mosolyognak majd még a virágok rájuk,
Lesz még ott is tavasz, rózsás hajna-
lotok,
Mert piros rózsásra
Gyúlnak nemsokára
A halovány, könnyáztatott arcok.

ASZTALOS P. KÁLMÁN.

Lila ibolyák...

Lila ibolyák, fehér orgonák,
Mily szép az élet, mily szép a világ.
Illatos tavasz, csókos szerelmem,
De szép az élet, de szép Istenem.
De szép Istenem.

Felhők az égen, jégcsap a fákon,
Holló károg a zörgő tar-ágon,
Bús öregasszony, a haja kender,
De bús az élet, de bús az ember.
De bús az ember.

HOSER ERNŐ

Kiállok a kapuba

Este mikor kiállok a kapuba,
A sok kislány arra megy a fonóba,
Én is megyek, mért ne mennék oda el,
Ahol az én édes rózsám énekel.

Az este is elmentem én utánad,
Magamnak is cudar jókedvem támadt,
Mellédültem s titkon hozzáfordultam,
Pici szádat százszor meg is csókoltam.

GUZSVÁN.

Tömörülés nélkül nincsen siker...

(Levél a Magyar Falu szerkesztő-ségéhez.)

I.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Úr!

Nagyon kérjük a Szerkesztő Urat, szíveskedjék panaszos sorainknak a Magyar Falu-ban helyet adni, hogy tudomást szerezzen a Tábor minden katonája arról az igazságtalanságról, amely bennünket a vármegyei választások alkalmával ért és a mi szomorú esetünkön okulva szívlelje meg azt a régi igazságot, hogy összetartás és tömörülés nélkül boldogulni lehetetlen.

Mi a Magyar Falu táborának tagjai, nem bírjuk azt elviselni, ami községünkben a megyei képviselőtestületi tagok választásánál végbe ment és arra kérjük a Szerkesztő Urat, legyen segítségünkre, hogy milyen alapon lehetne ezt megfölbbezní vagy újrászavazást kérni? És egyben arra is nagyon kérjük, hogy legyen segítségünkre abban is, hogy községünkben, mielőbb megszervezhessük a Magyar Falu táborát, hogy újabb erővel és egy táborba tömörülve szállhassunk síkra jogos érdekeink kivívására és megvédésére.

Visszatérünk a választásoknál történt eseményekre, ami sajnos, még jobban megnehezíti munkálkodásunk erőre jutását azáltal, hogy a község választópolgárainak egy része nem szavazhatott le, azon kijelentés mellett, hogy nincsen szavazati joga, természetesen azért, hogy az ő jelöltjeiket választthassák be.

A választás is titkos volt, de csak szerintük, mert az egyáltalán nem mondható titkosnak. Hiszen az ő pártjuk részéről a nyomtatott szavazólapokat már előzőleg kiküldötték a pusztai cselédeknek és mert a zirci apátság előszállási uradalom cselédjének, feleségeikkel együtt volt szavazati joguk, nekünk pedig a szavazásra szóló hiteles úrlapokat a szavazóhelyiségben adták, amelyre a mi kívánt jelöltjeink névsorát ott fel kellett ragasztanunk. És amint egyik másik választóbarátunk bement a terembe és kért üres szavazólapot, máris tisztában volt a bizottság azzal, hogy kikre fog szavazni. Azonkívül a szavazásra szóló kihirdetést is hiányosan eszközölték a községben és az ehhez tartozó szőlőhegyekben, azért, hogy a község lakói ne is tulajdonítsanak nagy jelentőséget a szavazásnak és hogy a mi táborunk egyáltalán ne arathasson győzelmet.

Igazi magyar szívvel kérjük a szerkesztő urat, küldje ki hozzánk megbízottjukat, hogy megismertesse velünk a legszélesebb körben a „Magyar Falu” táborába való tömörülés célját és feltételeit, hogy mi Előszállásiak is minél többen csatlakozhassunk ahhoz a mozgalomhoz, amely már az egész országban a legszélesebb körben megindult.

Előszállás, 1929. dec. hó.

(Aláírások.)

II.

Tekintetes Szerkesztőség!

Hálás köszönetet kell mondanunk a Magyar Falu szerkesztőségének azért a tanításért és útbaigazításért, melyel Önök a magyar falvak népét a vármegyei választásokra vonatkozólag előkészítették, útbaigazították és vezették. Itt nálunk csupán azokat választották meg, akik a mi jelöltjeink voltak, de hogy az annyira széthúzó falusi társadalom oly egyöntetű akaratot tudott képviselni, azt csakis a Magyar Falu munkájának köszönhetjük. Adja a jó Isten, hogy sokáig tudják folytatni áldásos munkájukat s hogy továbbra is azzal a kitartással, lelkesedéssel és szeretettel legyenek a vezetőink, mint eddig voltak.

Midőn az egész itteni tábor szeretetét tolmácsolom, maradok a tek. szerkesztőségnek igaz híve:

Dávid.

(Aláírás.)

Az olasz trónörökös esküvője

Az uralkodócsaládok százai Rómában
Hogyan folyt le az esküvő?

Az olasz királyi palotában szerdán tartotta esküvőjét Umberto olasz trónörökös és Mária José belga királyi hercegnő, a belga király leánya. Az esketési szertartást Matti bíborosérsek végezte a Pao-lino-kápolnában. Az esketés legérdekesebb jelenete az volt, mikor a bíborosérsek azt a kérdést intézte a jegyespárhoz, hogy akarnak-e házastársak lenni?

Római udvari szokás szerint a mátkapár csak a királyi szülők beleegyezése után válaszolhatott. Umberto trónörökös az olasz királyhoz, Mária José hercegnő pedig atyjához, Albert belga királyhoz fordult s csak azután mondhatták ki a boldogító igent. A bíborosérsek ezután felolvasta előttük az olasz házassági törvény szakaszait és házastársaknak nyilvánította a jegyeseket.

A szertartás után karonfogva ment az új pár a kápolna nagyter-

mébe, ahol fogadta a lakodalmi vendégek szerencsekívánatait. Magyar részről József Ferenc főherceg és felesége vett részt az esküvőn.

Az üdvözlések után a királyi palota erkélyére ment a házaspár, ahol végignézte az óriási tömeg hódoló felvonulását.

A magyarok ajándéka.

Horthy Miklós kormányzó Umberto trónörökösnek négy gyönyörű fehér ménből álló négyesfogatot küldött nászajándékkul, melyet Hóry András magyar követ adott át ünnepélyes formák között. A trónörökös rendkívül szívesen fogadta követünket s elgyönyörködött a szép lovakban, amelyeket díszbe öltözött magyar kocsis hajtott. A trónörökösnek láthatólag jól esett a magyarok figyelmesége s meleg szavakkal köszönte azt meg.

Hibák a földreform során kiosztott földek ármeg- állapítása körül

Irta: Tóth Kálmán, a garéi kiskgazdakör elnöke

Garé, 1930 január hó.

A földbirtokrendezés pénzügyi lebonyolítására az 1928. évi XLI. t.-c. és a végrehajtása tárgyában kiadott 1300/1929. M. E. sz. rendelet „Lebonyolító szövetkezet”-et alakított.

Az volt a cél, hogy a pénzügyi lebonyolítás oly módon oldassék meg, hogy a földhöz jutottak — a lehetőségig kedvező és egyenlő fizetési feltételek mellett — hosszú időn át törleszthessék le tartozásaikat és a megváltást szenvedő nagybirtokosok — a földhöz jutott kisemberekkel közvetlen jogviszonyban ne legyenek.

A törvénynek ezen helyes célja a földhöz jutott kisemberek, föld nélküli mezőgazdasági munkások, törpebirtokosok és kiskgazdák megsegítése volt, hogy hosszú időn át — 52 éven keresztül — a tőkét, kamatot, illetve kezelési költséget is magában foglaló törlesztőrészlet meg ne haladja a vételár 5.4%-át, tehát látszólag olyan minimális összeg, amely a földhöz jutott vagyoni és jövedelmi viszonyainak megfelelő és amely összeg a szokásos haszonbért sem haladja meg, mégis idővel a tartozás teljes kiegyenlítését eredményezi.

Másik célja pedig az volt ennek a lebonyolításnak, hogy a megvál-

tást szenvedő nagybirtokosok igényei kielégíttessenek és a régi s az új tulajdonosok között minden sűrűlőds kiküszöböltessék.

Amint sikerült ez utóbbinak a megvalósítása s a volt tulajdonosok a törvényben megállapított mérvű ellenértékhez hozzájutnak, éppúgy nem sikerültek a földhöz jutottak részére megállapított rendelkezések a gazdasági termények árában és a gazdaság jövedelmezőségében beállt nagy eltolódások és értékcsökkenések miatt.

A leadott földek értéke általában a kataszteri tiszta jövedelem hatvanszorosában van megállapítva és ezt a stabil pengőértéket a megváltást szenvedő meg is kapja a lebonyolító szövetkezet útján.

A földhöz juttatott terhelő kártalanítási összeget a hatvanszoros szorzószámmal azonban akkor állapították meg, amikor 30 pengős búza- és 20 pengős rozsárak voltak érvényben, így ma, amikor a gabonárák 30—40%-os áresésével kell számolnunk, a kisemberek ezekért a földekért 30—40%-kal többet fizetnek gabonaértékben akkor, amikor jövedelmük ezen arányszámban csökkent.

Még nagyobb ez az eltérés a kisemberek terhére ott, ahol a kataszteri tiszta jövedelmet művelési ág-

változás vagy egyéb ok miatt fel-emelték az 1921. évi szeptember hó 7-ikét megelőző időben, mert a megváltási ár az ezen időpontban volt kataszteri tiszta jövedelem minden koronája utáni 60 pengő.

Tehát a jó igyekezet meghiusult, mert a földhöz jutottak aránytalanul vannak megterhelve a hosszúlejáratú fizetési részletekkel mindaddig, amíg olyan helyzetbe nem jutnak, hogy mezőgazdasági terményeik értékesítésénél azt az árat meg nem kapják, amelyre a kiszámítás alapozva volt.

Teljesen igaza van Horváth Lajos dancsházai kiskgazda barátomnak, amikor szóváteszi a „Magyar Falu” hasábjain a földreformföldek vételárának megállapítása körüli bajokat, amint alkalmam volt nekem is bepillantást vetni itt, Baranya vármegyében is előforduló hasonló visszasságokra.

Legutóbb is Révész Kálmán és Rubagya György szőkei kiskgazda barátaink panaszkodtak el, hogy a szomszédos ócsárdi nagybirtokból felparcellázott és szőkei földnélkülieknek és törpebirtokosoknak jutott földek törlesztési részleteit nem képesek az idén a földjövödelmezőségében beállott csökkenés miatt megfizetni, mert míg eddig, az előző években, 5 hold föld után 6 méter-mázsza búza ára elegendő volt a törlesztés részletére, ma már 10 méter-mázsza búza sem elegendő, mert hiszen az adóban is ilyen arányban kell többet fizetniük.

A jogerősen megállapított törlesztési részletek összegének megváltoztatása ellen ma már nem lehet jogorvoslással élni; ideiglenesen, hogy a törlesztőrészletek nemfizetése miatt a végrehajtást elkerüljék, fizetési halasztásért folyamodtak. Ez azonban nem megoldás, csak kitolása a fizetési határidőnek, ami még nagyobb bajok kútforrásává válhat, mert a részletek összehatalódnak s a fizetésre kötelezettet végleg fizetésre képtelenné teszik.

Ebben a kérdésben gyökeres orvoslásra van szükség. A földhöz jutott embereken segíteni kell. A törlesztőrészletek pénzértékben megállapított összegét csökkenteni kell olyan arányban, amint a búza és rozs árhanatlása érinti a fizetésre kötelezett kismbert. Amíg a gazdasági helyzet javul, addig harmadára vagy felére kell mérsékelni a törlesztőrészleteket, különben a kisexistenciák tönkremennek és velük pusztul a nemzeti vagyon is, ezt pedig meg kell akadályozni mindenáron, mert a földbirtok arányos megosztásának és a földhöz juttatásnak nem a kisegyének tönkretétele, hanem felsegítése volt a célja.

Hévíz gyógyfürdőtől 15 percrenyire egy szép birtok, lakás és gazdasági épületei, Keszthelyen egy jóforgalmú vendéglő eladó. Ím: a Kiadóhivatalban, választéshelyeg.

Az ormánság kapujában

A garéi táborban — Tapasztalatok egy kis faluban karácsony hetében

Garé, 1929 dec. hó.

I.

Pedig szép asszony mellett ülök a kocsiban s mégis borzalmasan dőcögősen és járhatatlannak találom az utat a kis állomástól Garéig. Hja, se grófi vadászatok, se nagy uradalom, amelynek kastélyához autót dukálna, de még csak képviselő se, aki muszti dolognak tartaná, hogy valamit is kellene tenni a kerületért. Minek? Mikor eddig mindent olyan szépen és biztosan elintézt a „közigazgatás.” Talán ezután se hagyja cserben a portici néákat...

Pár kilométernyire Pécsről, az egyetemi várostól — mégis oly messze hát ebben a karácsonyhoz illő havazásban — amihez a felásott úthoz odatapad a kocsikerék s marasztalja a vendéget.

Mintha egy griffmadár pottyantotta volna le a csőréből a kis falu — ide az ormánság szája elé — minden úttól, minden összeköttetéstől elvágyva, hogy különösen a téli időkben magának éljen, befelé, mint a begubózott selyemhernyó.

Csinos község. Tiszta magyar népe két templomban imádná az urat, a nagyobb része a katolikusban, a kisebbik fele a reformátusban, ha ugyan eljárnának ebben a decemberi hidegben.

Az igaz viszont, hogy a kocsmába se mennek. Néptelenebb kocsmát még nem láttam, mint az itteni, amely pár lépésnyire van csak a templomtól. Igaz, hogy nem törvényszerű a távoltság, de ez nem játszik szerepet. Nem sok vizet kavarsz a derék és élelmes Pillári Jenő barátunk megtalálja máshol a maga lehetőségeit, üzleti élelmességével ő lévén az összekötő kapocs Pécs és a helyi kereskedelem között.

Soha élesebb vonallal nem láttam még elválasztva magyart a magyartól, mint ebben a kis községben, külön a református rész, külön a katolikus, mintha csak két nemzetség volna. Biharban, Aradban láttuk úgy valamikor elválasztva a magyar-sváb-oláh részeket a vegyes falvakban.

Hogy mennyire ki van itt domborítva, megérzem az önkénytelen kifejezésekben is. Például azt mondja az én Czövek Jenő barátom:

— Nem akarom, hogy egy református portával kevesebb legyen a faluban...

Ő ezt természetesnek veszi, engem megüt. Hát itt Baranyában csak még itt tartanak? gondolom magamban keserűen, aki nem tudom a reformátust a katolikus magyartól megkülönböztetni s minden magyarban csupán és kizárólag a magyar embert keresem és szeretem. No de azért nem kell túlföntosságot tulajdonítani ennek, mint ahogy szerencsére nem tulajdonítanak a mi jó magyar baranyai testvéreink, ahol a katolikus Tóth Kálmán ugyancsak testvéries szeretettel dolgozik együtt Czövek Jenő kurátor urammal a falu megszervezésének nehéz, talán háládatlan, tövises, de azért oly felemelő munkájában. Van valami csodás gazdagsága az itteni televénynek, amely a kisgazdamozgalomnak olyan lelkes munkásokat tudott kitermelni. És olyan tehetségeseket is, mint Patacsi Dénes, aki az ország legnagyobb kerületének szinte verhetetlen képviselője lett, még pedig a csendő, nem a

közigazgatás, hanem a maga szorgalma és népszerűsége révén. (Ne nézz rám testvér gyanakvólag, hogy egy kormánypárti képviselőt dicsérek, meg én akákit, aki a te érdekedben szolgál.)

Az igaz, hogy a baranyai kisgazdamozgalom a legszebb fejlődést mutatja. Jól szerkesztett, nívós lapjuk a „Baranyai kisgazda” hű tükrö a mozgalomnak és szöcsöve a helyi kisgazdaérdekeknek. Megkönnyíti a lap feladatát, hogy egész sereg, még országos viszonylatban is megfelelő erőket tudott maga köré csoportosítani.

Tóth Kálmán, Müller Dezső, Czövek Jenő s Nagy Ferenc neve ma már túlszárnyalta a baranyai határokat. S bár Czövek Jenő nevével még keveset találkoztunk a Magyar Falu hasábjain, de úgy éreztem, hogy amikor ennek a harmincéves, életerővel telt, testileg és lelkileg oly tüde fiatal embernek a keze a kezembe szorult, hogy nem igen fogjuk elveszíteni többé egymást.

Hogy ennek a néhány magyar embernek a szerencsés összedolgozása még áldásos gyümölcsöket terem, annak élő és boldog szemtanúja voltam két napos garéi tartózkodásom

alatt, amelyet feledhetetlenné tett házigazdánknak: Tóth Kálmán barátomnak magyaros vendégszeretete és szolgálatkészsége, mellyel engem az ottani viszonyokról tájékoztatott. S hogy szervezkedő munkája nemcsak szó, hanem cselekvés is, mutatja a kisgazdakör megalapítása, rádiója, új könyvtára, melynek 150 darabból álló kötete hirdetője és terjesztője a magyar kultúrának.

Büszkén mondja Tóth Kálmán, a kör elnöke:

— Még most kicsi a helyiségünk, de ha az Isten segít s ha az én Czövek Jenő barátommal így tovább tudunk dolgozni s ha Dénes (úgy említi mindig Patacsit) úgy támogat bennünket, mint eddig, az Isten segítségével saját házat építünk a körnek.

És ragyog az arca.

— Hát aztán van-e érdeklődés a kör iránt — kérdelem.

— Hogy van-e?

Felelet helyett kopogást kapunk. Jöttek invitálni bennünket a körbe. Megtudták, hogy a Magyar Falu szerkesztője Garén jár s összejöttek. Látni szeretnének.

(Szegény magyarok, legalább csinosabb legény volnék, ha már látni szeretnének — gondolom).

De azért csak gyérünk, hogyne mennénk, ha a magyarok — várnak. És megyünk Tóth Kálmánnal és Czövek Jenővel.

(Folytatjuk.)

Az erdőcsokonyai polgári olvasóköri 60 éves jubilaris ünnepélye

Irta: Kiss János

A jelenlévők emlékeztetésében örökké élő, felejtethetetlenül szép, lélekemelő ünnepet ült az erdőcsokonyai polgári olvasóköri s vele együtt Erdőcsokonya egész közönsége.

Az ünnepély műsora a lapokból ismeretes. A gazdag műsort a Pálffy László vezetése alatt álló ref. dalárda nagyszerű szereplése kísérte hazafias és népdalokkal, Kiss János körelnök zárószavai után az üdvözlések következtek:

Baán Ignác róm. kath. plébános az erdőcsokonyai, vitéz Szabó István a rinyaújlaki polgári olvasóköri, Szabó József a somogyvisontai kör részéről személyesen üdvözölték körünket. Levélben: Szalóky Dániel, körünk érdemeiben megöszült, ma is élő alapítója, a 86 éves aggastyán, aki aggkorával járó gyengesége miatt az ünnepélyen nem jelenhetett meg: „kérelmei és intelmei” olvastattak fel.

Vitéz Szalóky Lajos ig.-tanító Csököly, Deáky István nyug. ig.-

tanító Erdőcsokonya, Zsirkay János v. képvis., a „Magyar Falu” felelős szerkesztője, Karikó János, Bia, az olvasó népkör nevében, Miklós István, Nagydorog, szép versben, dr. Magda István lapszerkesztő táviratban üdvözölték a kört. Szenté I. kisgazda, akinek üdvözléséből a gazdatársadalom jelen helyzetének tragikus szomorúsága esendült fel, mondván többek között:

„Erdőcsokonya fogalom a magyar földművelő nép lelkében, mert onnan indult el és oda tért vissza örökre megpihenni boldogult emlékü nagyatádi Szabó István, az első öntudatos kisgazdapolitikus. Ma már ő sincsen! A sötét magyar éjszakában bizonytalanul, támasz nélkül botorkál a magyar kisgazdaosztály...” stb.

Az ünnepély után társasvacsora volt, ahol beszéltek: Halka Sándor esperes, Tóth Béla főjegyző, Kiss János elnök, ifj. Szenté József, Kálmán István és Cseh Sándor.

A bankett után a fiatalság táncreperdült s a közönség a legkellemesebb hangulatban a reggeli órákban távozott haza.

Amikor ezúton is megköszönjük a polgári olvasóköri nevében a hozzáunk küldött jókívánatokat, amelyek körünk irattárában helyeztetnek el, a példa követése végett legközelebb pár sorban ismertetni fogjuk körünk működését.

SUHOGÓ

Jegyző: Ala Muszy

Hamis az okoskodás, miniszter úr!

Vass miniszter úr újévi beszédében „demokrációt” kíván a nemzetek közt, hogy így a mi népünk is boldogulhasson. Ez mind igen szép és igen helyes. Csak egyet nem értünk. Hogyan gondolja azt a népjólét atyja, hogy ellenségeink megadják nekünk azt, amit a kormány nem hajlandó megadni a maga népének. Azzal érvelnek mindig, hogy a demokrácia felforgatná az országot. Hogyan? Csak az a demokrácia veszélyes, amit mi adhatunk önmagunknak s az már nem, amit ellenségeinktől várunk?

Politikai írfalkozás újévkor

— Nem tudod — kérdezi egyik honatya a másikat — hogy köszöntötte-e újévkor Gömbös Gyula Bethlen Istvánt?

— Alighanem. Ha nem is személyesen, de egy kártyával mindenestre.

— S mi volt a kártyán?

— Érdekes vagy! Hát mi lett volna? Ami rendesen: b. u. é. k.

— No és Bethlen nem vette zokon ezt az őszinte „bejelentést”?

— Hogy-hogy. Nem tudod, mit jelent ez a négy betű?

— En tudom, úgy látom, te nem tudod.

— Boldog új évet kívánok.

— Dehogy is: Bethlen után én következem.

Őszinte vallomás

Az őszinte vallomások igen ritkák a politikai életben, ahol a szavak inkább arra szolgálnak, hogy eltakargassák a gondolatot, semminthogy azt felfedjék. Annál feltűnőbb Scitovszky Béla belügyminiszternek a kijelentése a Házban a Titán-ügy kapcsán. Azt mondja a miniszter:

— Lehet, hogy ostobaságot követtem el...

És az első ostobaság — amit egy miniszter nyíltan be is vall. Lehet azonban, hogy bele is bukik s akkor aztán törhetik rajta a fejüket a politikusok: mi nagyobb ostobaság: elkövetni-e az ostobaságot, vagy — bevallani?

Tiszta választás

Tokajon választás lesz. Egy zsidó szerkesztő a jelölt, akinek az érdekében az összes „hitsorsosok” megmozdultak. Megszólaltak a lapjaik is és nagyhangon hirdetik, hogy sikerült a közbenjárás, mert a kormány nem is állít hivatalos jelöltet s „tisztaválasztást” engedélyez.

Szóval a „tisztaválasztást” is engedélyezni kell, akárcsak az italmérést, a dohányárusitást, vagy a patikajogot.

Milyen beismerés, s milyen furcsa, hogy a „tisztaválasztás” pont egy zsidónál kezdődik. Pont nála. Érdekes.

BLAHOS fényképész

II., Fő-u. 18.

Minden e szakba vágó munkát legjutányosabban vállal.

A Magyar Falu évkönyve. Olvasóink egyrésze már megkapta az 1930. évre szóló hatalmas évkönyvünket, amely az egész országban nagy elismerést váltott ki. Táborunk megsokasodott száma azonban olyan nagy munkát adott az expedíciós-személyzetnek, hogy csak vonalak szerint tudtuk szétküldeni. A mai postával már minden olvasónk megkapja s reméljük, hogy mindenütt meg lesznek vele elégedve. Tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy hátralelőnk ez alkalommal rendezni sziveskedjenek. A mai nappal az ország minden részébe mutatványsszámot küldtünk. Lapunkban van egy szelvény, amelynek beküldése után már előfizetőnek tartjuk azt a mutatványost, aki beküldi azt. A szelvény beérkezése után azonnal megkapja évkönyvünket is, de a szelvényen feltüntetett fizetési kötelezettséget betartani tartozik. A tábor tagjait pedig szeretettel kérjük, igyekezzenek meggyőzni minél több mutatványost arról, hogy a Tábor erősítése minden igaz magyar embernek kötelessége. Tegye meg minden öntudatos barátunk a kötelességét!

Új harcos a Magyar Falu táborában. Örömmel tudatjuk olvasóinkkal, hogy Kiss János, az erdőcsokonyai kiscigizdák elnöke, a földművelésügyi minisztérium országos hírvéltője belépett a Magyar Falu táborába. Kiss János belépése nagy esemény, mert a tekintélyes kiscigizda egész Somogy megyében nagy népszerűségnek örvend s a somogyi kiscigizdák egyik vezérének tekintik. Amikor Kiss Jánost táborunkban üdvözljük, hisszük, hogy példáját minden értelmes somogyi kiscigizda követni fogja.

A tábor gyásza. Demeter József mezőkövesdi kiscigizda testvéröccse, aki a Magyar Falunak még betegségekben is lelkes olvasója volt, elhunyt. Gyászoló frónknak és kedves családjának ezúton küldjük őszinte részvétünket.

Takarékoskodjunk a pénzünkkel. A mi felvirágzásunknak egyetlen kulcsa a magyar gazda őszinte szeretete. Ezt akarjuk meghálálni azzal, hogy felajánljuk lapunk nyilvánosságát az egyes előfizetők javára. Ha a gazda el akar adni, vagy venni akar valamit, forduljon hozzánk hirdetésével. Az apróhirdetés minden szava másnak 10 fillér, gazdaelőfizetőnek négy fillér! Ezen keresztül találja meg egymást a gazda, aki közvetítő nélkül akar egymástól venni, vagy egymásnak eladni.

Választás a tokaji kerületben. Maillo Nándor báró halálával megüresedett a tokaji kerület. A választók egy része ismét Lázár Miklós lap-szerkesztőt jelölte ellenzéki programmal, míg a kormánypárt valószínűleg egy tekintélyes közéleti embert fog jelölni. Hír szerint Wakerle Sándor pénzügyminisztert szeretnék megnevezni, de a pénzügyminiszter nem szívesen vállalkozik erre, tekintettel arra, hogy az általános választáson Maillo báró is csak pár száz szótöbbséget tudott szerezni.

Tiszafüredi hősi halottak emlékművének ünnepélyes leleplezése. A tiszafüredi magyarok szép emlékművét kapcsán leplezték le a 243 hősi halottjuk emlékművét a múlt vasárnapon, amely alkalmából dr. Schleminger László tiszafüredi földbirtokos igazán szívhereszölő beszédben méltatta a magyar hősök hazaszeretét és áldozatkészességét.

Cs. Csutak Pista ha megkésve is, de sok szerencsét kíván

Tisztelt Magyarfaluk, ha mindjárt késéssel,
Boldog újesztendőt kívánok ezennel,
Szébbet is, jobbat is, mint az a csűf régi,
Majben csak egy a jó: hogy vége van neki.
Bizony, az öregtől nem kár elbúcsúzni,
Mer mást se tudott, csak a bőrünket nyúzni,
Bánatos nyakunkba sok bajt keríteni,
Sovány kenyerünket megkeseríteni.
Semmi jót se hozott, de sok mindent elvitt,
Úntuk is, akár a vénasszonyok nyelvit;
Megkönnyebbüléssel sóhajtottunk most nagyot:
No, hála Istennek, hogy végképp itthagyt.
Viszont Isten hozta a szép újesztendőt,
Mej váltig ígért boldogabb jövőndőt,
No, száll is feléje szapora imádság,
Hogy bételjesülne minden jókívánság.
Adjon Isten benne három boldog Bétet,
Márminthogy bort, búzát, csendes békességet,
Mejeket ijenkor szokásos kívánni:
Csak a teljesülést tudhassuk kívánni.
Azér hát kívánok még hozzá türelmet,
Kiadós kitartást, mej fagyban sem dermed,
Jó kemény derekat, jó kemény karokat,
Maguk igazában erős magyarokat.
Kívánok azontúl bő pénzübeli jókat,
Szapora pengőket, csökkenő adókat,
Kiadós vállakat, jó teherbírókat
És mindenekfölött kevesebb asidókat.
Kívánok tiszta és bátor politikát,
Ama nagypipához jó s olcsó trafikát,
Jobb árú búzákat, kerekesebb kenyeret,
Munkában, nem törő, tetemes tenyeret.
Kívánok sok napfényt faháznak, tanyáknak,
Nagyfejű gyereket a magyar anyáknak,
Lánynak deli legényt, szép lányt a legénynek,
Elégedettséget gazdagnak, szegénynek.
Kívánok csöndesebb hangot a vitáknak,
Több szerénységet az izraelitáknak,
A Népszövetségnek tartós veszekedést,
Kisántaniaknak parádés temetést.
Végül magamnak is kívánok sok sikert,
A Rézfeneknél hitelesebb litert
S létezőbb hitelt, hogy legyen mit innom
S ne kölljön a kormányt száraz szájjal szidnom.
Igy hát kikívánván minden kívánhatót,
Köszöntsék maguk is a pennaforgatót,
Kinek szíve vágya és szándéka tiszta:

A helységnek bölcsé.

Csöré Csutak Pista

A Csöré Csutak Pista pályázat eredménye

Tizenkét értékes ajándékkönyv a legtöbb előfizető gyűjtőnek

Még a múlt év nyarán pályázatot hirdetett a „Magyar Falu” Csöré Csutak Pista csizmájára, amelyet a legtöbb előfizető-szerzőnek kellett volna elnyerni. Mivel azonban a pályázat nem járt akkora eredménnyel, hogy a sorsolást megejtettük volna, úgy határoztunk, hogy — méltányolva a nemes törekvést — a 12 legjobb gyűjtőnek egy-egy jutalomkönyvet adunk ajándékba.

A jutalomkönyv nyertesei a kö-

vetkezők: Fekete Sándor Molvány, ifj. Sente József Bokod, Szőke Sándor Tiszafüred, Guzsán I. Pál Bácsa, Csibrák Lajos Kisbárapáti, Simonyi István Dávod, Lövey Dezső Tiszaszőlős, Fehér József Ujhuta, Gombás István Alsószőlős, Nagy Máténé Rózsaszentmárton, Horváth Lajos Dancsháza és Bodor János Dunaföldvár.

Az ajándékkönyveket a legrövidebb időn belül a nyerteseknek postára adjuk.

Sikerült színelőadások a vidéken. Január 5-én és 6-án adták le vitéz Pölöskei János „Férjhez megy a bíró leánya” című szindarabját Vecsésen, Nagylaposon, Pácán, Jánoshidán, Iváncsán és Csököllyön. A beérkezett jelentések szerint mindenütt óriási sikert értek el a szereplők. Vecsésen a főpróbát, Nagylaposon pedig az előadást nézte végig a szerző. Nagylaposon olyan sikert arattak, ami nagyban túllépi a színelőadások nivóját s erről a szerző lapunk jövőheti számában számol be részletesen. A vecsési siker Szeidl Oszkár kántortanító, a csököllyi pedig Nagy Vajda János érdeme.

Véres karácsonyi táncmulatság. Kisvársány községben karácsony másodnapján egy táncmulatságon véres szurkálások történtek. A falubeli legények és katonák összeveszttek a táncosok miatt. A veszekedésnek több súlyos és sok könnyű sebesültje van.

Belőtt a pinceablakon. Márkus Sándor kemenessőmjéni földműves boszúából belőtt Macsotay József ács-mester borospincéjének ablakán, ahol egy vadásztársaság mulatott. Csepregi József gazdálkodó azonnal meghalt, míg Macsotay József a halállal vívódik. A gyilkost elfogták és letartóztatták.

Magyar ember lett egy amerikai város polgármestere. Harsányi Andor, a kitűnő magyar református lelkipásztor Elwood Cityben polgármesterré választották. A városnak azelőtti polgármestere, egy ír származású ember 35 évig intézte a város ügyeit s most a magyar összetartás és honfitársi megértés Harsányi Andort ültette a polgármesteri székbe.

Szerencsés halfogás a Zalában. Németh István pakodi halászmester három hatalmas harcsát fogott a Zala folyóban. A három hal súlya 120 kilogram.

Gyermekek nem takaríthatják az iskolát. A kultuszminiszter arra kérte az egyházi tanügyi főhatóságokat, utasítsák az alájuk rendelt iskolák helyi hatóságait, hogy a tantermek napi tisztogatását mindenkor felnőttekkel lássák el és gondoskodjanak arról, hogy a fűtésre szolgáló tüzelőanyagot ne az iskolásgyermek hordják az iskolába, hanem a szükséges készletet előre beszerezzék és az iskola melléképületében elraktározzák.

Akinek ezer ujság is kevés. Egy bosztoni mérnöktől azért akart elválni a felesége, mert ezer ujságnak volt előfizetője és mind felkiismertesen átolvasta. A bíróság megállapította, hogy az asszonynak tényleg igaza van. Csak azért nem mondta ki a választ, mert a férj megígérte, hogy a jövőben csak száz ujságot fog járni s kötelezte magát, hogy naponként négy órát foglalkozik a feleségével. Így már az asszony is megnyugodott. Nagy kár, hogy a mérnök úr ujságolvasó készségét nem osztja fel ezer részre és nem ojtotta be vele vagy ezer magyar kiscigizdát.

Az újévi malacok. Az újévi malacvásár mutatja, hogy a jó pestieknek már nincsen pénzüik újévi malacra. Tavaly a vásárcsarnokban 8000 malacot adtak el, míg az idén csak 4600 darabot. Tehát már csak feleannyi tepsibe jutott újévi malac.

Aki azt sem tudja fiú-e vagy lány. Ez a furcsaság is Amerikában történt. Egy fiatal leányt tartóztattak le, aki maga sem tudja, hogy fiú-e, vagy lány. Az első orvos, mikor megvizsgálta, leánynak állapította meg, míg a másik, aki tüzetesen megvizsgálta, megállapította, hogy az illető fiú. A kétéletűnek jobban tetszik a női ruha, azért állandóan abban jár és hajlamai is inkább női munkára vannak. Pedig szegényke fiúvá változott.

Új szárazföldet fedeztek fel a Déli sarkon. Larsen és Lützow norvég pilóták nagykiterjedésű szárazföldet fedeztek fel a Déli sarkon. A területet birtokukba vették és kitűzték rá a norvég királyi lobogót.

Cseh volt-e Ádám és Noé? A beképzelt csehek már a bibliai Ádámot és Noét is kiakarják tulajdonítani maguknak. Az egyik ujságjuk azt magyarázza, hogy az emberiség ősatyjái szlávok, azaz csehek voltak. Az árja faj és a szláv-faj között húz párvonalat és így akarja bizonyítani, hogy az ősember nyelve szláv volt. Biztos, a bátorságot is az ősembertől örökölték.

A vagyonváltásbúza ára januárban. A mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő búza árát januárra métermázsánként 21 pengőben állapították meg.

Európa legkiválóbb tehenészete Tolna megyében. Az Országos Törzskönyvezőbizottság albizottsága a napokban ülést tartott, ahol dr. Konkoly Thege Sándor, az OMGE főtitkára bejelentette, hogy Döry Frigyes gazdasági főtanácsos, a kaposvári gazdakamara alelnökének hírneves paradicsompusztai tehenészete az 1928—29. ellenőrzési évben 7714 kg tehenenkinti évi átlagos tejhozamot ér el, amely nagyszerű eredmény nemzetközi viszonylatban is a legteljesebb elismerést érdemel. Ezzel az eredménnyel a paradicsomi tehenészet ma a legjobb egész Európában.

Január 1-től 31-ig lehet a jövedelemadó csökkentéséért folyamodni

Az adóteher súlyosságát talán soha nem érezte erősebben az adófizető, mint a mostani gazdasági helyzetben. Különösen aránytalanul súlyos a gazda jövedelmi adója, amelyet 25—26 pengős gabonaárak után vettek számításba, holott legjobb körülmények között is jó, ha 21 pengőt el tudott érni a búzáért, rozsért pedig 13 pengőt. Érthető tehát, ha a jövedelemadó csökkentésére minden lehetőséget elkövet. E törekvésének célravezető lehetőségére a jövő év január hónapja ad módot, amikor tudvalevően törvényes rendelkezésekkel biztosított joga alapján felmondhatja az adómegállapítást, illetve jövedelmi adója csökkentését kérheti az 1930-as évre. Kérvényt január 1—31-éig terjedő időben lehet benyújtani. A párszavas kérvényt az állampénztárhoz címezve, a városi adóhivatalnál kell beadni, ahol adóívet kitöltik és kérelmét továbbítják. Ezzel a joggal minden adózó élhet, aki adójának nagyságát sérelmesnek tartja.

Azok a kisiparosok és kiskereskedők, akiknek jövedelme az 1929. évben a múlttal szemben csökkent, az általános kereseti adó újbóli megállapítását a kir. adóhivatalnál feltétlenül 1930 január havában írásban kérjék.

A kérvényben meg kell tudakolni, mi okból kéri az adózó adójának újbóli megállapítását és

a kérvényhez okvetlenül csatolni kell a szabályszerűen kiállított adóvallomást is, mert enélkül a kérelmet figyelembe nem veszik.

Az adó újbóli megállapításának kérésére okul szolgál a kivétést megelőző évben a segédek és tanoncok számában, mézárásoknál a levágott állatok számában, az italmérőknél az eladott italok mennyiségében, vagy általában a forgalomban beállott lényeges csökkenés, baleset, az ipar szünetelése, végül az a körülmény, hogy az adóalap már a megállapítás idejében is aránytalanul magasabb volt.

Nem szabad a korcsmai rádiókon istentiszteletet hallgatni. A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, melyben megtiltotta, hogy a vendéglőkben, kávéházakban és egyéb nyilvános szórakozóhelyeken felszerelt rádióvevőkészüléken istentiszteleteket és templomi prédikációkat közvetítsenek. A rendelkezés ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

RÁDIO

Vasárnap, január 12.

9: Újsághírek. — 10: Református istentisztelet a Calvin-téri templomból. — 11: Egyházi zene és szentbeszéd a királyi udvari és várplébániatemplomból. — 12.10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Utána: A m. kir. 1. honvédelmi miniszterének hangversenye. — 3.30: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadás-sorozata. — 4: Rádió Szabad Egyetem. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5: Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye. — 6: Vigjáték-előadás a Studioból. — Utána: Sport- és ügetőversenyeredmények. — 8.10: Nagy Margit hangversenye. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 8.50: Gramofonhangverseny. — Majd: A Fejes-szalónzenekar, az Ostende-jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostendekávéházból.

Minden hétköznap:

9.15: Hangverseny. — 9.30: Hírek. — 11.10: Vízállásjelentés. — 12: Déli harangszó. — 12.05: Hangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1: Időjárásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3: Piaci árak és árfolyamhírek.

Hétfő, január 13.

3.45: Fulton-rendszerű képátvitel. — 4.20: Asszonyok tanácsadója. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5: Tót-magyar nyelvoktatás. — 5.30: Citerahangverseny. — 6.40: Német nyelvoktatás. — 7.30: Hangverseny a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházból.

Kedd, január 14.

4: Józsa Rezső mesél a gyermekeknek. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5: Kovácsnay Erzsébet novellái. — 5.30: A Mándits-szalónzenekar hangversenye. — 6.30: Francia nyelvoktatás. — 7.30: Tarka est. Dalok, tréfák, egyfelvonások. Rendezi Hegedűs Tibor. — 9.30: Szánthó Jenő hegedűművész hangversenye. — Utána kb. 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-szállóból.

A lószőr matracok után a takarókra került a sor

A lószőrmatracok ügye ismeretes. Csáky grófnak nem volt jó a szalma, lószőrbe akarta fektetni a legénységet. Milliókba került volna ez a szerencsétlen gondolat az országnak. A kartel már elszámolta a maga javára a matracok hasznát, de Gömbös Gyula — akkor még államtitkár — áthúzta számításait és megmaradt a szalma mellett. Azóta a legénység nem a Csáky szalmáján alszik — hanem a Gömbösén, aki ugyancsak rápuffogtat a kartelekre, mert a ló-

Szerda, január 15.

3.30: Morse-tanfolyam. — 4.10: Mező Ferenc dr. előadása. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5: Bozzay Margit felolvasása. — 5.30: Margittay Margit magyar nő-tákaat énekel, Rigó Jancsi és zenekarának kíséretével. — 6.30: Olasz nyelvoktatás. — 7.05: Rádió amatőrposta. — 7.45: Az angol zenéről felolvasást tart Papp Viktor, a rádió zenei tanácsosa. — 8.15: Angol est. — Utána: Parkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarits-kávéházból. — 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: A hangverseny folytatása.

Csütörtök, január 16.

4: Rádió Szabad Egyetem. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadás-sorozata. — 5.25: Operatrézsetek. — 6.25: Gyorsírási tanfolyam. — 6.55: Angol nyelvoktatás. — 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. — 7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. — Utána kb. 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Bachmann-jazz a Dunapalota-nagyszállóból.

Péntek, január 17.

3.45: Fulton-rendszerű képátvitel. — 4.20: Harsányi Gizi mesél a gyermekeknek. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek, hőjelentés. — 5: Dallos Sándor novellája: „Pillék”. Felolvassa a szerző. — 5.30: A Fejes-szalónzenekar hangversenye. — 7.30: Jeanne Marie Darre zongorahangversenye a Filharmóniai Társaság zenekarának kíséretével, a Vigadó nagyterméből. — 9.30: A Magyar Külgügyi Társaság előadás-sorozata. — Utána: Hangverseny. — 11: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

Szombat, január 18.

4: Bányai János előadása: „A hargittai ásványvizek életéből.” — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5: A Kisfaludy-Társaság irodalmi délutánya. — 6: Gramofonhangverseny. — 6.30: Mit üzen a rádió. — 7.30: Hangverseny. Közreműködik Kacsóh Magda, a Városi Színház művésznője, Palló Imre és Halmos János, a m. kir. Operaház művészei. — 8.30: Karinthy Frigyes felolvasása. — 8.50: A m. kir. 1. honvédelmi miniszterének hangversenye. — 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye az Emke-kávéházból.

dött bizottsága azonnal felbontotta az ajánlatokat és akkor kiderült, hogy mind a tizenkét ajánlat csaknem egyenlő árat állapított meg. A legolcsóbb ajánlat 35.40 pengős árat kért a takarók darabjéért, míg a legdrágább ajánlat 35.90 pengő volt. A tizenkét ajánlat között tehát csodálatos módon csak filléres különbözések mutatkoztak, mert a legolcsóbb és a legdrágább ajánlat között is csak ötven fillér volt a különbség.

A minisztériumban feltűnést keltett ez a ritka egyértelműség, amellyel az árakat megállapították, mire a gyárosok azzal védekeztek, hogy a nyersanyagárak és a feldolgozási költségek minden gyárnál egyenlőek, a hasznát is körülbelül egyformán szabták meg és így természetes, hogy az ajánlatban sem lehet nagyobb eltérés. Erre az indoklásra azonban rácaffolt az utólag beérkezett tizenharmadik ajánlat,

amely a tizenkét gyár darabáránál négy pengővel olcsóbban,

vagyis 31.60 pengőért ajánlotta a takarókat. Ez azt jelenti, hogy a honvédség 100.000 pengőt takaríthat meg a szállításon.

Bár ez az ajánlat elkésve érkezett és így azt a pályázati feltételek értelmében figyelembe venni nem lehetett, a honvédelmi minisztérium a mutatkozó nagy árkülönbség miatt tüzetesen vizsgálta a benyújtott ajánlatokat.

A vizsgálat eredménye az lett, hogy a minisztérium megsemmisítette a pályázatot és december harmadikára új versenytárgyalást írt ki, most már huszonhétézer darab takaró helyett harmincöt-ezer darabra.

Megtehetik, hiszen az eddigi egységárnál 4 pengővel olcsóbban fogják kapni darabját, ami az állampénztárból a kartel zsebébe csúszott volna, ha nem néznének a szállítók ujjahégyére. De szerencsére néznek, — legalább is a honvédelmi minisztériumban.

A főgái eredmény

Két magyar olvassa az újságot, nagyon meghökken az egyik, majd hogy ki nem esik a pipa a szájából. — No hát sógor, megint csak rosszat akarnak ellenünk elkövetni, mit szól hozzá. Fizetni fogunk még tizenhárom év múlva is.

A másik csak vonogatja a vállát. És ravaszul csak ennyit mond:

— A kormánynak van rá gondolja, hogy ne érjük meg eztet...

Szarvasmarhák
biztosítása

Állatbiztosítás

Lovak, sertések
biztosítása

legelőnyösebben, kartelen kívül a

Gazdák Biztosító Szövetkezeténél

Budapest, IX., Üllői-út 1. sz.

Telefon: Automata 878—70

Táborozás Tarnaszentmiklóson

Tarnaszentmiklós Hévees megyének egyik virágzó községe. Itt is derék, öntudatos magyar nép lakik, persze a mai gazdasági viszonyok közt sokat szenved, tűr és nélkülöz, a község népe is. S éppen ezért lelkeneg egész melegeivel veszi körül azokat a vezetőférfiakat, akik velük törődnek s a haza és az ő boldogulásán önzetlenül fáradoznak. Ennek a községnek megvan az általános kívánságokon kívül az a különös kíváncsága is, amit úgyszólván minden községben fel lehet fedezni, ha valaki megismeri sajátos viszonyait is. Ennek a községnek az az óhaja, anyagi boldogulásának az az alapfeltétele, hogy

a község kiskazda és földműves népe vehesse haszonbérbe a határában fekvő 2850 kat. hold kiterjedésű, az egri r. kath. Fő-káptalan tulajdonát képező földbirtokot,

amelyet jelenleg Braun Ferenc zsidó származású földbirtokos birtokol. A község lakói e birtok haszonbérletének megszerzése végett a legilletékesebb helyeken a kezdeményező lépéseket már megtették, kellő biztatásban is részesültek s remélik, hogy az ígéretet beváltják s ha e birtok felszabadul a jelenlegi haszonbérletje kezei alól, a tarnaszentmiklósi szorgalmas magyar gazdák és földművesek elérik szívüknek hő vágyát s megkapják a fenti birtok haszonbérletét.

Ennek a községnek derék magyar lakói nyilvános népgyűlésre kérték és kaptak engedélyt, amelyre meghívták a Magyar Falu-t is, amelyet a gyűlésen dr. Farkas Endre képviselt.

A Magyar Falu-hoz való ragaszkodásuknak és szeretetüknek fényes tanujelét adták már a vasútállomásnál történt ünnepélyes fogadtatással, ahol a csikorgó hideg dacára valóságos kocsitábor s a polgároknak nagy sokasága várta dr. Farkas Endrét, akit kitörő lelkesedéssel, harsány éljenzésekkel, s Kállay Zoltán által tolmácsolat üdvözlő beszéddel fogadták. Az ünnepélyes fogadtatás után hosszú kocsisorban a községbe hajtottak, ahol a falu apraja-nagyja mind lelkes köszöntéssel fogadták a Magyar Falu képviselőjét. A kocsi Töröcsik József öntudatos és derék magyar kiskazdának a templommal szemben lévő szép új háza előtt állottak meg; ide szállásolták be kedves vendégüket. Rövid üdvözlések, beszélgetések és Töröcsik Józsefné magyaros vendéglátása után sietni kellett a Magyar Falu táborozására. Hamarosan megtelt a szövetkezet nagyterme, úgy hogy a hallgatóság jelentékeny része az utcára és udvarra szorult ki, s onnan hallgatta a beszédeket.

A gyűlést Töröcsik József nyitotta meg, üdvözlőlvén a szónokokat és az egybegyűlteket. Az első szónok Kállay Zoltán tarnaszentmiklósi kiskazda volt, aki tartalmas és lelkes beszédében a falusi nép összetartását és szervezkedésének fontosságát sürgette. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr. Farkas Endre emelkedett szó-lásra, aki csaknem két óráig tartó beszédében a magyar nemzeti öntudatról, a gazdasági és kulturális kérdésekről tartott nagy figyelmet keltő beszédet. Töröcsik József megköszönte a szónokok szép és tartalmas beszédeit, megköszönte a nagyszámúban egybegyűlteket érdeklődését is. Utána a gyűlés a Himnusz eléneklésével lelkes hangulatban, szép rendben feloszlott.

A gyűlés megrendezői közül a Magyar Falu táborából a következő lelkes tagokat sikerült feljegyeznünk: Tóth Bálint megyebizottsági tag, Kontra Károly, Szécsy János és Ignác, G. Nagy László, Tóth M. József és Antal, Gulyás B. Károly bíró. Majoros János, id. Töröcsik M. József, Töröcsik János és Ignác, Tóth M. István, Tóth P. István és Lajos, Tóth Szűcs János szövetkezeti vendéglős, tarnaszentmiklósi lakos.

Hiszem rendületlen!

Irtá: Kiss János, az erdőcsokonyai polgári olvasóköri 60 éves jubiláris ünnepélyén elszavalta: Ifj. Kiss János

*Hiszem rendületlen, hogy másként lesz minden,
Hogy a magas égből él a magyar Isten,
Hogy ha magyar népet nem hagyja el árván...
Ragyog még felettünk szép, színes szivárvány.*

*Hiszem rendületlen! Nemsokára eljő,
A szebb kor, a dicsőbb s boldogabb jövőd!
Mikor a sóhajok bösz viharra válnak...
Elszáltnak a sötét trianoni árnyak!*

*Hiszem rendületlen, hogy mint egykor, régen
Örömkönnnyű ragyog milliók szemében.
Miénk lesz még újra — mit epedve várunk;
Kárpátkoszorúzza: Nagymagyarországunk!*

*Most, rabló gaz hordák tépik drága testét!
Kik nem hősi harcban, nem véren szerezték;
Csak prédául kapták, hitvány eb módjára,
Ez volt gyávaságuk s árulásuk ára!*

*De bár országok és trónok dőlnek romba...
Hazánkban nem lesz úr rabló, oláh csorda!
Elpusztulnak innen a csehek, vadráccok...
Tűz és sejtellemmel a jövőbe látok!*

*Nagyjaink szelleme örökdió felettünk!
Mikor szebb jövőről álmodozik lelkünk:
A remény sugára tölti el szívünket...
Lesz még szabadságunk! Lesz még magyar ünnep!*

*Hiszem rendületlen, hogy győz az igazság!
Nem lehet a sorsa egy nemzetnek rabság!
Ki állta a vihart, hosszú ezeréve:
Örökké élni fog! Nem vesz semmiségbe!*

*Ha van igaz bíró a világok felett,
Egy nemzetnek sirját megásni nem lehet!
Meg nem ingat semmi, erős, szent hitemben:
Élni fog a magyar! Hiszem rendületlen!*

Léket kapott a kiskazda- társadalom hajója...

A hajdúböszörményi Mezőgazdasági Egyesület Szilveszteresti bankettjén elmondotta:

L. Szabó Márton kiskazda.

A fizika tanítása szerint ismét el-telt az a 366 nap, amely idő alatt a Föld megtette a Nap körüli útját. Fájó szívvel tekintünk az elmúlt esztendőre és teli bizalommal nézünk a jövő szemébe. A világ mezőgazdasági válsága a szervezetlen, széthúzó mezőgazdaságunkat az értékesítés terén nagy bajba sodorta. Hallottuk és halljuk a panaszok tengerét.

Hasonlatos ma a magyar paraszt-társadalom sorsa a tengeren hanykódó hajó sorsához, amely leküzdhetetlennek látszó viharral küzd. Így harcoltunk mi is az élet minden terén előállott általános bajokkal, más oldalról a fagykár folytán előállott lehetetlen helyzettel. Még messze voltunk a szabadulástól, mikor a kiskazdatársadalom hajója léket kapott. Ez a lék volt a nagy befektetéssel előállított termésünk soha nem tapasztalt olcsó ára. Hallottuk a bajba jutott hajó félelmetesen zúgó szirénájának bűgását, stgélykerését, Mór-se jeleit — S. O. S. ... S. O. S. ... De azért — kedves gazdatársaim — ne veszítsük el önbizalmunkat. Drágább kincs ez minden kormánytámogatásnál. Se a hitünket, a veszedelem végső óráiban. Ellenkezőleg, kérem minden gazdatársamat, hogy a veszedelem végső óráiban mindenki ra-

gadjon mentőeszközt s a hajó tisztszei, a matrózok, de az utasok is és lapátoljuk az egyre tóduló vizet. Az önbizalom folytán tartjuk fenn hajónkat a várt segély, a mentőhajó megérkezéséig. Mert ha mindenki elveszíti a fejét, az önbizalmat; elsüllyed a hajónk, a mi drága hazánk: Magyarországunk.

A karácsonyi ünnepek alkalmával a különböző újságok böngészése közben egy karrikatúra vonta magára a figyelmemet. A karrikatúra címe: „A magyar kiskazda álma”. Fekszik a képzeletbeli kiskazda és álmodik. Szemei előtt magas fenyő, illetve karácsonyfák sora áll. Az első karácsonyfán egy tábla, rajta nagy betűvel 30 pengős búza, a másodikikon 20 pengős csizma, a harmadikon 20 pengős ruhaöltöny, a negyedikén adócsökkentés, az ötödiken a kartellek letörése, a hatodikon közraktárhálózatkiépítés, a hetedikén sertésbaconok felállítás, a nyolcadikon olcsó hitelnyújtás. Ezek volnának a valóságban is a kiskazdák megvalósítandó vágyai.

Úgy-e, nem sok a mi álmunk? Csak az, ami természetes, ami lehetővé tenné a mi életünket. És mégis! Karácsonyi álommá lesz az — a mi képzeletbeli karácsonyfákon lóg, de ami azonnal eltűnik, mihielyt az álmodó szemét kinyitja. Hogy azonban ez ne úgy legyen, hanem megvalósuljon, azt kívánom, nemcsak a magunk, hanem drága szép hazánk egyetemes érdekében is...

EZT IS JO TUDNI

Drágulás arányszáma
— aranykoronában

Aranykoronában kifejezve, a háborúelőtti viszonyokhoz mérten, a megélhetés átlagos drágulása 21.12 százalék. Pengőben kifejezve, ma 138.57 pengőre van szükség ugyanannak az életszínvonalnak a biztosítására, melyre a háború előtt 100 korona volt elégséges. Papírkoronában kifejezve, a háborúelőtti állapotához viszonyítva a drágulás 17.321-szeres.

Mibe kerülnek
a beszélő papagájok?

Most, hogy a papagájbetegség járványszerűen lépett fel Berlinben, egy budapesti papagájkereskedő a következőket mondotta a pesti papagájokról:

— Nálunk nincs járvány, madaraink nagyon is egészségesek. Most a járvány által ismét divatba jöttek a papagájok. Nem is drágák.

— Mint mindenben, itt is az áru minősége dönti el az árat. Van papagájom már harminc pengőért is, de van, amelyért nyolcvan, száz, kétszáz pengőt is elkérek. Attól függ, hány szót beszél a papagáj. Van például egy díszpéldányom, amelynek hatvan szóból álló szókincse van s ezt a szókincset természetesen meg is kell fizetni. Ára ötszáz pengő. A vezérely a papagájkereskedelemben, hogy a szürke papagáj a legdrágább, mert a legtanulókényebb. Mindjárt utána a kékhomlokú amazon-papagáj következik, melyet azonban már száz—százhusz pengőért is meg lehet kapni.

Fizetésektelenségek 1929-ben

Az 1929-es év adatait egybevetve az 1928-as év adataival, megállapítható, hogy 1928-ban 1376 magán- és kényszerregezségi ügy került a bíróság elé 98.2 millió pengő passzívummal, míg 1929-ben 2075 ügy, 126.7 millió pengő passzívával. Az ügyek számát illetőleg az emelkedés 50.8 százalék, a passzíváknál pedig 29 százalék.

Ebből is láthatjuk, hogy a földválságok maguk után vonzzák a kereskedelmi élet megbénulását is.

Új világrekord.

Egy újzélandi mozizongorista, Albert Steele, megdöntötte a zongorázás világrekordját. Steele 112 óra és 23 percig játszott szünet nélkül a zongorán és a közel ötnapos zongorázás nem is viselte meg tulságosan.

A zongoristának az adott kedvét ehhez az ötnapos zongorázáshoz, mert leánya született a feleségének. Hátha még fia született volna. Akkor talán még most is zongorázna.

Országos vásárok

Vasárnap, 12: Cegléd, Hódmezővásárhely, Jászdózs, Kistelek.

Hétfő, 13: Apc, Bodajk, Dévaványa, Dombrád, Eger, Győr, Jászládány, Kerta, Nagykapornok, Ócsa, Rétság, Salgótarján, Szany, Szob, Veszprém (alsóváros).

Kedd, 14: Borsodnádásd, Dévaványa, Gáva, Salgótarján.

Szerda, 15: Balatonfüred, Mány, Rudabánya, Szekesfehérvár (havi).

Csütörtök, 16: Szabadszentkirály, Szerecs.

Péntek, 17: Csenger, Gyula.

Szombat, 18: Gyula.

KÖZGAZDASÁG

Új termelő szövetkezet. Dicséretreméltó gondolatot valósított meg vitéz bajcsi Zsilinszky Endre a „Tiszaháti Kisgazdák Termelő és Értékesítő Szövetkezetét” megalapításával. Izig-vérig magyar kisgazdákat tömörített ebbe a szövetkezetbe, akik termékeik értékesítése révén eddig csak nagyon keveset tehettek. Nagyszerű almájuk elrothadt, tojás- és egyéb termékeiket olcsó pénzen voltak kénytelenek elvesztegetni. Ez a lehetetlen állapot megszűnt most s a fiatal szövetkezet, mely valóban fedi a „termelő és értékesítő” fogalmat, sok becsületes magyar gazda érdekeit fogja előmozdítani. De a nagyközönség rokonszenvére is érdemes, mert a közvetítő kereskedelem lehető kikapcsolásával, a fogyasztóknak is csak a javára szolgál.

Jövőben csak zsákokba töltött gabonát fog szállítani a vasút. Illetékes körök megbeszéléseket folytatnak a gabona vasuton történő rinfuza szállításának beszüntetéséről. A rinfuza szállításra alkalmas vagonok hiánya miatt a vasut, mint háboru előtt, csak zsákokba töltött gabonaküldeményeket kíván a jövőben szállítani.

A görög kormány is Magyarországon akarja beszerezni lóállományát. Görög katonai lószorozó-bizottság érkezett Budapestre, hogy katonai lovakat vásároljon a magyar vidékeken. A görög katonai bizottság egyelőre hatszáz darab jóminőségű ló vásárlására kapott megbízást olyképpen, hogy a mennyiségnek körülbelül fele tisztí hátszló, másik része pedig tűzérési ló legyen. A görög bizottság a megfelelő minőségű magyar lovakért 700—800 pengő körüli árakat hajlandó fizetni a lótenyésztő gazdáknak. Kiválóbb minőségűeknél esetleg nagyobb árat is el lehet érni. A vásárlásokat főleg az alföldi és dunántúli gazdaságok és uradalmak felhajtására kerülő készleteiből fogják vásárolni a görög katonai megbízottak. Az orosz szovjet állandóan itt-tartózkodó katonai lószorozó-bizottsága nemrég befejezte a még hátralévő néhány száz darabra megállapított katonai lóvásárlásait. Az orosz szovjet hadsereg — a korábbi tervek szerint — most újabb nagyarányú lóvásárlásokba szándékozik kezdeni a magyar vidékeken. Nem kevesebb, mint négyezer darab katonai lóvásárlásról van szó újában és ennek a mennyiségnek az összevásárlását már az ünnepek után megkezdik az oroszok.

Állattenyésztési tanfolyam. A tiszántúli mezőgazdasági kamara az állattenyésztés jövedelmező fejlesztése érdekében, az állattenyésztés körébe vágó újabb elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok elterjesztése céljából Debrecenben 1930. évi január hó 21—27-ig a Debreceni Kereskedő Társulat (Ferenc József-út 8. sz.) nagytermében állattenyésztési tanfolyamot rendez. A tanfolyam az állattenyésztés összes ágával és egy-egy előadás egy tárgykörhöz tartozó kérdéssel foglalkozik. A hallgatóság részére kedvezményes vasuti jegyeket is adnak ki, mely iránti kérelmet folyó hó 10-éig kell a kamarához benyújtani.

Kanadai gabonaértékesítő szövetkezetek. A Szövetkezeti Szemle legutolsó számában Tótfi Béla, a Futura vezérigazgatója ír a szövetkezeti gabonaértékesítésről. Rendkívül értékes az az adata, hogy a kanadai gabonaértékesítő szövetkezetek átlag métermázsánként 1.70 pengővel, vagyis 7.2 százalékkal drágábban vették meg a gazda gabonáját, mint a kereskedők.

Miért adtuk el a búzát tizenkilenc pengőért? Újévi számunkban részletesen bemutattuk a mai kormány gyengeségét és a régi gabonakereskedőtársaság vakmerőségét, amely megakadályozta, hogy Svájcban egy évvel ezelőtti nyolcezer vagon gabonát adjunk el. Ráműtattunk arra is, hogy ez a nyolcezer vagon összevásárlása legalább is az akkori 27—28 pengős áron tartotta volna a búzát. Az ellenfél eddig még nem jelentkezett. Enélkül pedig nincs harc és ahol harc nincsen, ott győzelem sincsen. Vagy azt hiszi Sándor Pál, hogy a Magyar Falu táborába semmit sem jelent? Figyelje csak a legközelebbi képviselőválasztást! Sokat tanulunk és a mult ostobaságait mind elfeledtük.

Kifizetik a gyufakölcsön harmadik részletét. Ebben a szegény Csonka-magyarországban mindig azt szidják, aki dicséretet érdemelne és dicsérik azt, aki deresre való. Valamennyi ujság dicséri Krausz Simont, aki mások értékpapirjait zálogosította el, de szidják azt, aki jót tesz, szidják Khuen-Héderváry Károly grófot, aki a gyufakölcsönt létrehozta. Az első részlet jól jött. A második részlet megmentette a pengő rendíthetetlen szilárdságát. A harmadik részlet függetleníti a magyar gazdát az uzsorakölcsönöktől. Ha a kormány megint meg nem tagadja ígéretét, ezen a tavaszon 62 millió pengő nyolcszázalékos kölcsön jut a gazdáknak. Nem elég, de ha javarészt kisgazdák kapják, segíteni fog a mai uzsorán.

Járási kisgazdagyűlés Tapolcán. A Tapolcai Közbirtokosság elnöksége legutóbb népes járási kisgazdagyűlést rendezett Tapolcán, amelyen tiltakoztak az okiratkényyszer bevezetése és a gazdatitkárságok létesítése ellen s követelték a pálinka forgalmának szabaddátételét. A gyűlésen Komjáthy Lajos elnök ismertette a határozati javaslatokat, amelyeket Faber György, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara fogalmazója és Asbóth Károly, a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület segédtitkára világítottak meg részletesebben.

Egy tehén — 80.000 liter tej. A német szaklapok jelentése szerint egy bründelni tenyésztőnek „Alide” nevű tehene (feketetarka lapályfajta) az utóbbi 11 év alatt több mint 80.000 liter tejet szolgáltatott. A tehén most 13 éves és leszármazottja egy „Herkules” nevű bikának. A tehén napi átlagos tejhozama 23.7 kiló, átlagos zsírtartalma pedig 3.15 százalék. Ennek a tehénnek egy „Ágnes” nevű leszármazottja első laktációja alatt 5132 kiló tejet szolgáltatott 4.6 százalékos zsírtartalommal.

A tojás viláfgorgalma 1928-ban. Igen érdekes statisztikai kimutatás látott napvilágot nemrégiben, amely a tojás emelkedő viláfgorgalmáról ad hírt. A kimutatás szerint 1925. évben 5.5 milliárd darab tojás került a világkereskedelembé, 1928. évben ez a mennyiség 7.5 milliárdra emelkedett, mintegy egy milliárd pengő értékben. A tojásfelvétel között legszármazottabbak ezúttal is Anglia és Németország voltak, amelyek a világ tojásfelvételének legnagyobb részét felvették. 1928. évben Anglia 190.565, Németország pedig 178.389 tonna tojást importált. Ha pedig a tojást exportáló államok forgalmát tekintjük, úgy azok sorrendje az 1928. évi kiviteli adatok alapján a következőképpen állapítható meg: Oroszország 96.219, Hollandia 67.884, Lengyelország 54.152, Dánia 51.166, Belgium 42.958, Írország 35.941, Franciaország 30.273, Jugoszlávia 24.523, Bulgária 10.648, Egyiptom 6344 tonnával szerepelt a világ tojásforgalmában. A felsorolt országok között Kína nem szerepel, mert annak 1928. évi kiviteli adatai még ismeretlenek, de az 1927. évi 36.000 tonnás exportmennyiség arra enged következtetni, hogy az 1928. évi export sem igen maradt el az 1927. évitől. Amint ezekből az adatokból látható, a világ tojásforgalma állandóan emelkedik, ami megfelelő árak mellett biztosítja a baromfitenyésztés jövedelmezőségét.

Jelentkezés a mezőgazdasági kiállításra. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 1930. évi március hó 20—25. napjain rendezi a jövőévi országos mezőgazdasági kiállítást és vásárt Budapestben, az állami tenyésztő- és haszonállatvásártelenen. A kiállítás tenyésztésszakkörében kiállítható és eladásra bocsátható bármilyen fajtájú, nemű és korú tenyésztő, szarvasmarha, sertés, juh, kecske, baromfi és házinyúl. A bejelentési határidő: 1930. évi január hó 15. A rendezőbizottság a bejelentési határidőig ez évben semmi címen nem fogja meghosszabbítani, men nem fogja meghosszabbítani, mert a tapasztalatok szerint a bejelentett létszám mindig meghaladja a rendelkezésre álló istállók befogadóképességét, miért is ajánlatos a kiállítási tervezett anyagot a határidőn belül mielőbb bejelenteni. A bejelentési íveket és az egyéb tájékoztatást nyújtó nyomtatványokat a rendezőbizottság (Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 8. sz.) december végén mindazoknak a tenyésztőknek megküldötte, akik az előző években rendezett kiállításokon és vásárokon résztvettek. Megkeresés esetén azonban minden érdeklődő gazdának készséggel küld ezekből a nyomtatványokból.

A VII. magyar-német gazdaifjúsági csereakció. A Magyar Gazdaszövetség a német birodalmi agrárintézményekkel ebben az évben is megrendezi a magyar-német gazdaifjúsági csereakciót. Az elmúlt évek alatt az ország minden részéből több száz gazdaifjú vett részt a csereakcióban. A Németországban járt magyar gazdaifjak értékes gyakorlati tapasztalatokkal tértek vissza otthonukba a hazai rög műveléséhez, hogy a tanultakat önmaguk, gazdatársaik és a magyar mezőgazdaság javára hasznosítsák. Az 1930. évi csereakció feltételei szerint a magyar ifjak március hó végén indulnak Németországba és szeptember hó végéig maradnak ott. Ezalatt az idő alatt német gazdacsaládoknál lesznek elhelyezve, ahol mint családtagok részt vesznek az összes előforduló gazdasági munkákban és díjtalan ellátásban részesülnek. Ottlétük alatt a német mezőgazdasági intézmények állandó gondozása alatt lesznek és a Magyar Gazdaszövetség képviselője is meglátogatja őket. A magyar gazdaifjakat, akik Budapestén gyűlnek össze, a Magyar Gazdaszövetség tisztviselője kíséri Németországba és ősszel ugyancsak ő kíséri haza őket. A német gazdaifjak március hó végén érkeznek Magyarországra. A csereakcióra csak olyan 17 évesnél idősebb gazdaifjak jelentkezhetnek, akik szüleinek önálló gazdaságuk van, a Magyar Gazdaszövetség tagjai és az akció tartamára egy német csereifjúnak családtagként való elfogadását vállalják. A bejelentések a szülők részéről történnek, de a jelentkezést ajánlania kell a szülő lakóhelyén levő Hangya- vagy Hitelszövetkezet, továbbá a Gazdasági Egyesület vagy Gazdakör vezetőségének és a községi előljárósnak is. A bejelentés alkalmával közlendő a fű élelkora, iskolai végzettsége és a szülői birtok nagysága. Kivételes esetekben egyesek cserenélküli helyet is kaphatnak, rendszerint olyan német családnál, amelynek valamely tagja a csereakció révén már járt Magyarországon. A részvételi díj személyenként 300 pengő, mely összegnek fele a felvétel alkalmával, a másik fele pedig 1930. évi szeptember hó 15-én esedékes. Azoknak az ifjaknak, kik másodsor vesznek részt a csereakcióban részvételi díja 200 pengő. A részvételi díjban bennfoglaltatik az oda- és visszautazás Budapesttől, illetőleg Budapestig, valamint a vizumok költsége és ezenkívül a magyar gazdaifjak ősszel való hazatérése alkalmával rendezendő német gazdasági tanulmányút utazási és teljes ellátási költsége is. A csereakcióra az egész ország területéről csak korlátozott számban és a jelentkezés sorrendjében vetetnek fel gazdaifjak, ezért ajánlatos a mielőbbi jelentkezés. Jelentkezési határidő: 1930. évi február hó 15-ike. Bejelentések a Magyar Gazdaszövetség címére: Budapest, IX., Üllői-út 25., I. em. 7. sz. küldendők. A csereakcióra vonatkozólag egyébként a Magyar Gazdaszövetség tájékoztatja a hozzáfutókat.

A Krausz-Moskovits Egyesült Ipari-telepek Rt. XII. rendes közgyűlését 1929. december hó 18-án dr. Moskovits Miklós elnök vezérigazgató elnöksége alatt tartotta meg, mely az 1928—1929. üzletévre 10 pengő osztalék kifizetését (mint tavaly) határozta el, amit a névérték 10 százalékos kamatozásának felel meg. A szelvények 1930. évi január hó 2-től fogva a Magyar Országos Központi Takarékpénztár főpénztáránál (IV. ker. Deák Ferenc-utca 7.) és a részvénytársaságnál (VIII. ker., Örömvölgy-utca 8.) kerülnek beváltásra. A közgyűlés az igazgatóság tagjait: dr. Moskovits Miklós (elnök), gróf Széchenyi Viktor (alelnök), gróf Csáky Imre, jános Engel Gyula, maróthi Fürst László, dr. Görgy István, báró dr. Gutman Henrik, Horánszky Lajos, Ipolyi-Keller Gyula, dr. Lévy Béla, dr. Nadányi Emil, dr. Szász Károly, dr. Szirmai Lajos és dr. Szladits Károly (új) urakat választotta meg.

Notterpeck és Mokossényi

orvosi műszer- és kötszerüzem
BUDAPEST

Főüzlet:
VIII., József-körút 31/b.
(Kölcsey-utcai oldalon)

Üzem:
VIII., Német-utca 28. szám.
Telefon: József 414—35.

Mindennemű speciális:

Művégtagok
Tehermentesítő
járógépek
Műkarok
Műkezek
Testegyesítők
Modern és egészségügyi
haskötők

Sórvkötők
Lúdtalpbetétek
Orthopéd-cipők
Gumi-harisnya
Kötszerek
Fűzők

A cég különlegessége: Alumínium-műlábak
magyarországi egyedüli készítői.

● REGÉNYCSARNOK ●

Szerelem a vérzivatarban

— Regény. —

Irtá: vitéz Pölöskei János

(12)

A nagykanizsa—keszthelyi műton állandóan jártak ismerősök. Miután azt is megtudta, hogy ezúttal az északi harctérre mennek, nem volt nehéz üzennie. Ugyanis Nagykanizsa és Kiskomárom között ezen az úton bonyolítják le a közlekedést s miután a környékbeli községeknek Nagykanizsa a piaca, óráról-órara találkoztak ismerősökkel.

A század bevonult. Délután pihenőt tartottak, csak a szerelvényt vizsgálták meg még egyszer, hogy nem hiányos-e? A laktanyát már csukaszürkébe öltözött katonának nem volt szabad elhagynia.

Pedig még sohasem vágytak úgy ki a városba... Még egyszer kimenni, meglátogatni az ismerős helyeket, elbúcsúzni a szobalányoktól, szakácsnétól; ez volt a fiatalabbak minden gondolata. És utoljára még egyet mulatni... A „Magyar Király”-ban és a „Kis-pipa”-ban megverni még egyszer az asztalt, hogy a szesz mámorától elfeledjék a holnapi napot, amelyen sokan mennek, de vajjon hányan jönnek vissza?

Simonyi az altiszti szobába beszélgetett az altisztekkel. A küldönczel vagy ötven üveg sört vitettek be a szobába. Folyt a sör, — az élet áldomása.

A laktanya ablaka a műtra nyílt. Simonyi még egyszer képzeletben végig rohogott rajta s a gondolat szárnya máris a hegyi keresztet vitte. Oda, ahol karjai között tartotta a boldogság madarát.

Vajjon elrepül-e még hozzá?

II.

Másnap reggel nyolc órakor már sorakozó volt a laktanyaudvaron. Ahol máskor csendben sorakoztak, most felcsendült a nótá. Vajjon miért? A jókedvtől? Vagy azért, hogy erőt vegyennek meghatottságukon? Legjobb ilyenkor nem gondolkozni. Jöjjön, aminek jönnie kell. Élni a mána — és nem törődni a holnappal.

Két érzés fogja el ilyenkor a katonát. A vágy az élet után, élni, élni, hiszen minden oly szép a természetben! A másik pedig a katonai vad harci kedve, ami a szuronyok fényétől, fegyverek ropogásától önkéntelen is megjön. Ilyenkor senki sem gondolkozik, mindenki a cselekvést érzi önmagában megtestesülni. E két ellentétes érzés vegyülete az, amely nótaszóra készíti a halálba induló ezreket.

A tisztek sorra érkeztek. A zászlóalj menetkészen volt. Felesküdtek s a kürtösök még egyszer „Imához!” fújtak és megindult az emberáradat. Az élen a zenekar.

A város lakossága talpon volt s virágosóval árasztotta el az indulókat. Minden puskacsőben virág. Távolról úgy nézett ki a csapat, mintha illatos virágsátor alatt masírozna.

A kettősrendek mellett sokhelyen sűrű asszonyok és gyermekek mentek. Bejöttek, hogy elkísérjék szeretteiket a vonatig. Sokat, az utolsó útjára. Hej! hány szegény asszonynak volt ez az út a halottkísérő...!

A nemzeti zászlókkal feldíszített virágos vonat pőfékelve várta az indulókat. Századonként vagonírozták be a csapatot. Még egy keserves búcsúzó, forró csók, utána görcsös zokogás s a vonat gyomra befogadta őket. Már többé kiszállni nem lehetett.

A vasutasok éles sipja megszólalt. Indulást jelzett. A kürtösök fújták az indulót. A zenekar belezendített a magyar Himnuszba s a tömeg éljenzése és zokogása között megindult a gözmasina, hogy újabb ezer magyart vigyen oda, ahol csak mint „anyagot” tartják számon.

(Folytatjuk.)

Kié az orr?...

— Vig regény —

Irtá: Zsirkey János

(36)

Elmondok mindent s te gondolkozzál. Ha úgy találsz, hogy érdemes megkötni az egyezséget — szólíts és én jövök. Ha kell, várok egy napot, kettőt, hármat vagy ugyanannyi hetet. Jövök mindig örömmel és készséggel. Mi csak egyetlen aláírást vettünk tőled — s ez téged dúsgazdag emberré tesz, minket pedig egy egész életre hűséges barátiddá.

Röviden végzek: nekünk szét kell robbantanunk azt a viharfelhőt, amely a kommunizmus bukása óta a fejünk felett tornyosul. Mi sokkal tisztábban látó nép vagyunk, sem hogy ne tudnánk, hogy a „keresztény kurzus”, „fajvédelem” és hasonló mozgalmak mögött mi rejlik. Ha ezek a mozgalmak áthálózák az egyes népeket és országokat — komolylyá lehet a mi világházi szövetségünkkel szemben. Nekünk mindent megér ennek a gondolatnak a kompromittálása és lejáratása. Már mozgósítottuk is a sajtót, a szociáldemokráciát, a szabadkőműveséget, sőt a parlamentet is ennek az áramlatnak az elfojtására. Hogy ily őszintén beszéljek, azt barátságunkon kívül annak a meggyőződésnek is tulajdoníthatod, amely egy pillanatig sem hagy kétségben azíránt, hogy teljesen a miénk lesz a jövő és hogy ajánlatunk előnyeivel szemben el fog némulni minden ellenvetésed.

Nézz ide. Rövidesen egy könyvecské fog megjelenni a világpiacra. Itt a kézírata. Olvasd a címét.

S egy vékonyka füzetet tett elébem.

— A halálraítelt Magyarország — hangzott a cím.

— S a szerző? — kérdezte kereső tekintetem.

— Te vagy! — mondotta Titusz határozottan és mosolyogva meglepetésemre. A kéziratot itt hagyom — olvasd át. S ha elfogadod ajánlatunkat, a szerző neve helyére rávezeted a magadét. A világ minden művelt nyelvén meg fog jelenni s egyik filmgyárunk most iratja át mozdídarabnak. A világ minden mozijának lepedővásznán le fognak peregni a kászonyi borzalmak képei. Természetesen gondoskodunk róla, hogy mint szerző, pontosan kapd jutalékaidat. De ez kisebb része a kérdésnek. A fontosabb és rád nézve jelentősebb ez a banktervezet, amely amerikai tőke bevonásával Kászonyt a kelet-európai áruforgalom transitó állomásává teszi. Az alapitőke egyelőre 100 millió dollár — vigyázz! dollárt mondtam! — amit, ha megszorzol harmincezerrel, megkapod a magyar értéket. Ezt az amerikai testvérek adták össze s mondhatom, nem sok fáradságba került az alapitőke biztosítása. A részvénytöbbséget a Rosenzweig család kapta meg s ebben a bankban egyik igazgató-sági tagság neked van fenntartva. Előre biztosítalak, hogy ez a vállalat egyike lesz az Új Európa legvirágzóbb s legéletképesebb vállalatainak. Hogy mennyire választékosak voltunk az emberekkel szemben, azt megfogja értetni veled az igazgató-sági névsor, amelyben megtalálhatod a legszámottevőbb tényezőit a közéletnek. Kiváncsi vagy a nevekre? Ime egy pár név mutatóba.

Neveket olvasott fel, amelyek közül nem egyet a keresztény mozgalmak hullámai vetettek fel és tettek ismertté és népszerűvé. — Jámor óhajások. Ezeket az embereket sosem fogjátok belecsábítani ebbe az

alakulásba — fakadtam ki vigasztalva s egyben bátorítva is önönmagamat.

— Jámor, naív lélek — szánakozott rajtam Titusz s az előtte levő iratsomóból egy új köteg levelet fricskázott felém ujaival, amaz ember finnyásságával, aki miután összegyűjtötte ellenfelei erkölcsi piszkait, jónak látja kidomborítani magában az erkölcsbíró.

— Ha időt és kedved van, lapozd át e levélesomót, természetesen kellő diszkréció mellett. Ne csodálkozz, ha sok név hiányzik belőle, de nem volna helyénvaló, ha mindet magamnál hordanám. Nézd csak át és ne ütdj meg azon sem, hogy fényes állásban levők is, ha mindjárt nem is maguknak, de legalább családjuk egy tagjának akarnak helyet biztosítani az alapításban, nélkül, hogy különösebb okom volna védeni a jelentkezőket, ki kell jelentenem, hogy ha tettük nem is vet egészen tiszta fényt erkölcsi felfogásukra, de érthető és magyarázható. Elvégre is olyan különös és olyan bizonytalan időben élünk, amikor az életosztón egy biztos bázis felé hajtja az embereket. S mi volna biztosabb bázis, mint a — dollár. Ha ezek után néked is kedved akadna a közgazdasági életben való érvényesülésre, állunk rendelkezésedre. A legközelebbi alkalmakkor a következő vállalatunk egészíti ki igazgatóságait. Itt a jegyzék, csak meg kell jelölnöd, melyiket tartanád a magad számára kívánatosnak. Hangsúlyozom, hogy nem kell szerénykedni, mi sosem voltunk a szűkmarkúságnak a hívei. Azt mondom talán, hogy nem kompromittálhatod nevedet és nem hazudtolhatod meg multadat? Bagateit dolog! Ezt is ránk bízhatod. Először csak passzívításba mégy — mert nem helyesed a „rendszer” — s lassan, szervezett és öntudatos sajtónk útján készítjük elő a hangulatot az offenzívához. Légy nyugodt, meg tudjuk találni az érveket, hogy eléggé fujjuk fel a bűnt s ha a mi érdekünk úgy kívánja s viszont bűnné süllyesszük le a legönfeláldozóbb erényt, ha az ellenünk irányul. Ezzel végeztem is. Velem csak még egyszer fogsz találkozni, akkor, midőn elérkezettnek látod az időt, hogy végleges „igen”-et vagy a végleges „nem”-et kimondjad. Ha hívsz — jövök s ha nem hívsz, abból is tudom a válaszodat. Ezeket a leveleket azonban most kell átvenned, — mert érthető okokból — igazán nem adhatom ki azokat a kezemből. Tehát — s'il vous plait, monsieur.

Semmi kedvem nem volt, hogy utána nyuljak a bizonyítékoknak. Elvégre is a más vétke nem takarthatja el az enyémet s a bűnbeesés nem a tettnek kezdődik, hanem ott, ahol a mások vétkeiben keresek elkövetendő bűneimhez precedenst. Titusz azonban nem sok figyelemre méltatta vonakodásaimat. Az előzenyt játszva bontotta fel előttem a levélköteget s mint a kártyavető asszony a kártyákat — széttergette előttem a leveleket.

— Ime, az ország erkölce! — vi-gyorgozta felém diadalmasan. Vedd kezébe akármelyiket, meg fog lepni a tartalma, de még jobban az írója. Ezekből a levelekből nemcsak a dollár vonzó erejét mérheted meg, de azt a nagy lelki sülyedést is, amibe jutottatok s amelyből soha nem lesz erőtok többé kikerülni. Nos, ha úgy tetszik, tarisunk egy terepszemlét e között. Figyelj csak ide, barátocskám!

(Folytatjuk.)

Adalits István. Köszöntjük a Táborban. Az évkönyvet a január 1-i számmal megküldtük. Szívélyes üdvözléssel. Legyen Ön is lelkes és megalkuvást nem ismerő tagja a Tábornak.

Imre Kálmán, Bodorfa. A lap terjesztése körül kifejtett munkásságáért fogadjunk köszönetünket. A kért lappéldányokat megindítottuk. Kérjük, intézkedjék, hogy mielőbb a táborban üdvözölhessük őket.

Nemes S., Sárrétudvari. A naptárt mindenkinek kiküldtük a mai napon. A lapot sem szüntettük be, teljesen érthetetlen, hogy nem kapja. Sz. M. úrnak a lapot megindítottuk.

N. J. A reformföldeket nem szükséges 52 éven keresztül fizetni, hanem azt bármikor lefizetheti. Nézz meg a hivatalos lapban a kimutatást és abból megállapíthatja, hogy kétszáz pengővel majdnem tizenöt évet törleszthet. Ugyanis, ha egyszerre lefizeti a húsz évre kimutatott törlesztés összegét, úgy csak 32 részlet marad fenn. Ha másik évben megint fizetni akar, megint le-törleszthet vagy húsz évet a így már csak 12 év marad. Nem áll az, hogy a törlesztésnél is az 52 év rendes évi összegét kell fizetni, hanem csak annyit, amennyi a kimutatásban szerepel törlesztés gyanánt. 800 pengős földárnak húsz évet kb. 200 pengővel le lehet törleszteni.

Gazdakör, Kevermes. Érdeklődésüket köszönjük. A kért lapokat megküldtük.

Pintér Imre, Gáty. Talabér úr cikkével foglalkozunk. Kérvénye olyan helyen van, ahol nem lehet sürgetni. Türelemmel ki kell várni, amíg a válasz megérkezik.

Borics László, Katonai egyének is folytatják tanulmányukat, de csak magánúton. A naptárt elküldtük. A folyamorségnél előnyösebb.

Illés Ferenc. A költeményei megfelelnek. Az elfogadott pályázatok közé tettük. Erősítse a tábor. Szívélyes üdvözléssel.

Györke Lajos. Meleghangú levelét szívből köszönjük. A címzett levélben is meg fogja köszönni azokat a kedves sorokat, amelyek nemcsak a bizalomnak, de a baráti szeretetnek is gyöngyszemei. Baráti üdvözléssel. Írja meg, mikor lenne alkalmas Önt meglátogatni, a szerkesztőnk szívesen teszi tiszteletét.

Gulyás J., Lengyel-tóti. Szíves sorait köszönjük. A kért lapokat megindítjuk. Köszönjük ügybuzgalmát.

Varga József. Ha sokalja a jövedelem és vagyonadóját, mai cikkünk értelmében azonnal írja meg kérvényét és kérjen adóvallomási ívet s azt legkésőbb január 31-ig adja be az illetékes pénzügyigazgatósághoz. Alaposan indokolja meg és bizonyítékokkal támassza alá kérelmét.

Nagy Vajda János, Csökölly. Az értesítést köszönjük. Módját ejtjük, hogy Önket is meglátogassuk.

Jánoshidai iparosok. A meghívót átadtuk. Köszönjük a szíves értesítést.

Ödör János, Becsehely. Üdvözlőjük a Táborban. A naptárt elküldtük.

A kiadóhivatal üzenetei

Küene J. Nagybokónak. Február 28-ig rendezve. — Tamás, Makó. 1930 március 30-ig rendezve van. — Bálint J. Érsekcsanád. Az év végéig rendezve van. — Ple-mensits J. Láz. November 30-án járt le. — Roszik Dániel. Január 31-ig rendezve. — Joó Gy. Hidasollós. Február végéig rendeztük. — S. Faluba L. Ókésce. 1929 nov. 15-ig van rendben. — Kántor J. Kajdacs. 1930 április 30-ig rendezve van. — Varjaskéri J. Kéthely. 1930 február 28-ig rendben. — Orbán J. Tiszadada. Február 28-ig rendezve. — Firigy J. és Bódis Dániel. Mindkettőjük lapja február végén jár le. — Herczeg J. Nemesszentandrás. A beküldött öt pengővel október 1-ig rendeztük, azóta hátralékban van. — Pásztor József, Pálháza. Egyik lapját beszüntettük, a másik 1930 július végén jár le. — Hangyál Imre, Gamás. Augusztus 31-ig rendeztük, azóta hátralékban van. — Nagy J. Várkesző. 1930 január 31-ig van rendezve. — Guinprech Zs. Túrje. A múlt év rendezve van.

Piaci árak

Gabonaárak: Búza, 77 kg-os, tiszavideki 23.60—24.00, felsőtiszavidéki 23.25—23.50, fejemegyei 22.15—22.40, egyéb dunántúli 22.10—22.35, pestvidéki és bácskai 22.25—22.50, 80 kg-os, tiszavidéki 24.50—24.80, felsőtiszavidéki 23.80—24.00, fejemegyei 22.75—22.95, egyéb dunántúli 22.70—22.90, pestvidéki és bácskai 22.85—23.05, rozs, pestvidéki és más származású 14.75—14.80, takarmányárpa, I. r. 15.80—16.50, takarmányárpa, középminőségű 15.30—15.75, sörárpa, felsőmagyarországi 19.50—21.50, sörárpa, egyéb 17.50—19.50, zab, I. r. 14.00—15.00, zab, középminőségű 13.25—13.55, tengeri, tiszántúli állomásokról 13.00—13.30, egyéb állomásokról 12.90—13.10, köles 12.00—13.00, káposztarepce 52.00—53.00, buzaorpa 9.75—9.90, lucerna, 1929. évi 130.00—155.00, lóhere, nagy arankás 72.00—78.00 P.

Vetőmagvak. Bab, fehér 52—56, bab, tarka 30—32, baltacimlag 55—66, borsó, Viktória 20—30, búkköny, tavaszi 26—28, csillagfűrtmag 13—15, fehér-héremag 150—170, kendermag 32—35, köles, fehér 20—25, köles, vörös 13—14, köles, tarka, hántolás céljaira 11.50—12.50, lenmag 45—50, lóheremag, nyers nagy arankás, minőség szerint 75—80, lóheremag, nyers, kis arankás, minőség szerint 85.00—95.00, lucernamag, nyers, gyommagvas és nagy arankás, 130—135, lucernamag, nyers, kis arankás, minőség szerint 140—155, mák 126—130, muharmag 20—22, mustármag 45—50, napraforgó, fehér 24—28, nyúl-szapukamag 65—70, pohánkamag 18—20 pengő.

Burgonya. Árak métermázsánként a következők: nyári rózsaburgonya 8.50—9.50, őszi rózsaburgonya 6.00—7.00, Elha burgonya 5.00—6.00, fehér burgonya 4.50 P. Az irányzat lanyha.

Takarmány. Árak métermázsánként pengőben: réti széna, I. r. 6.00—10.00, réti széna, II. r. 6.50—7.00, III. r. csomagolásra 3.60—6.00, széna és zab-takarmánykeverék 7.50, muharszéna 9.25—11.00, lucernaszéna 11.00—13.00, lucerna és szénakeverék 11.00, zabos-búkkönyszéna 8.00—8.50, alomszalma, I. r. 4.00—4.30, alomszalma, II. r. 3.50—3.80, zsupszalma 7.00 pengő.

Marhavasár. Bika, magyar II. rendű 1.00, bika, tarka I. r. 1.04—1.16, II. r. 0.92—1.02, III. r. 0.80—0.90, ökör, magyar I. r. 1.04—1.07, II. r. 0.72—1.00, III. r. 0.56—0.70, ökör, tarka I. r. 1.02—1.10, kivételesen 1.42, II. r. 0.74—1.00, III. r. 0.56—0.72, tehén, magyar II. r. 0.66—0.87, III. rendű 0.56—0.64, tehén, tarka I. r. 0.94—1.06, kivételesen 1.08, II. r. 0.62—0.92, III. r. 0.46—0.60, bivaly, magyar 0.40—0.60, növendék (éves) 0.70—0.96, kicsintozni való 0.20—0.46, rugott borjú 0.80 pengő kg-kint.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 00.08—00.24, petrezselyem 00.18—00.32, zeller 00.14—00.30, karalábé 00.14—00.20, karfiol 00.50—1.40, vöröshagyma 00.06—00.14, foghagyma 1.00—1.80, cékla 00.36—00.40, fejeskáposzta 00.08—00.16, kelkáposzta 00.12—00.26, kelbimbó 00.60—1.00, vöröskáposzta

00.24—00.40, fejessaláta drb-ja 00.06—00.24, torma 00.60—1.60, burgonya, róza, 00.10—00.14, q-ja 7—11, burgonya, közönséges 00.07—00.10, q-ja 5.00—5.50, burgonya, kifli 00.16—00.20, q-ja 12.00—18.00, champiagomba 2.60—5.00, fekete retek 00.14—00.26, hónapos retek cs-ja 00.30—00.50, tök (főző) 00.24—00.36, sóska 1.20—3.00, paraj 1.20—1.50. Gyümölcs: alma 00.60—1.80, birsalma 00.60—2.40, naspolya 00.50—1.00, szőlő 00.60—1.00, dió 1.20—2.20, gesztenye (olasz) 00.60—1.20 pengő.

Borárak. Szentmártonkátán hektós tételek 30—35—40 fillérért kelnek el. Uradalmak egyelőre jobb árak reményében tartózkodnak az eladástól, ami a viszonyokat tekintve, megokoltnak látszik. — Csengődön közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 90 hl. 13 fokos 36 fillérért, 85 hl. 12 fokos 33 fillérért és 140 hl. 11.6 fokos 30 fillérért. — Bácsalmáson elkelt 900 hl. 13 fokos 50 fillérért, 600 hl. 12 fokos 40 fillérért — Gyöngyösön élénkebb kínálat mellett elkelt 15 hl. 11 fokos 6-rizling 40 fillérért, 80 hl. 11 fokos 28 fillérért, 55 hl. 13.5 fokos rizling 45 fillérért, 50 hl. 11 fokos fekete otelló 26 fillérért, 50 hl. 12 fokos 34 fillérért, 30 hl. 13 fokos 42 fillérért, 25 hl. 11 fokos 25 fillérért és 100 hl. 11 fokos otelló siller 26 fillérért. — Szekszárdon élénk kínálat mellett az üzlet szünetel. Fokként 2.5 fillért kérnek a termelők, míg a vevők 2—2.5 fillért kínálnak.

Pálinka. Az árak változatlanul 4—4.20 pengő között mozognak.

Tenyészállat és jármosökrök. 1930 január 3. Árak: I. rendű belföldi jármosökrök (tarka) 00.94—00.96, I. rendű belföldi jármosökrök (fehér) 00.96—00.98, 1½—2 éves üszökök 00.96—1.60, 1½—2 éves tinók 00.94—00.98, fiatal friss fejőstehén 1.30—1.40 P kg-kint.

Szurómarhavasár. Az árak kilogrammonként 10—14 fillérrel emelkedtek. Jegyzet árak: É16 borjú, belföldi szópós, I. r. 1.90—1.98, kivételesen 2.00, II. r. 1.60—1.85 P kg-kint.

Sertésvásár. Prima urasági 1.48—1.52, prima szedett 1.42—1.46, közép 1.32—1.36, könnyű, jobb 1.24—1.28, könnyű, silány 1.12—1.24, öreg, urasági 1.38—1.42, öreg, szedett 1.28—1.34, angol sonkamalac 1.40—1.60, kivételesen 1.70—1.75, hús 2.06—2.20, zsír 1.70—1.78, szalonna 1.48—1.50, hasított félértés 1.76—1.94, szalámihús 1.90 P. A téli beállítani való sovány sertés páronként 120—160 kg-ig 1.50—1.55, kivételesen 1.60 P.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 00.36—00.40, lefölözött tej literje 00.16—00.18, habtejszín literje 3.20—3.60, tejfel literje 1.80—2.40, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 4.80—6.00, nagyban 4.40—4.80, szedett vaj kg-ja kicsinyben 3.80—4.20, tehénturó kg-ja kicsinyben 1.00—1.20, juhturó kg-ja kicsinyben 3.00—3.60, trappista sajt kg-ja kicsinyben 2.80—4.20, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 4.40—6.00 pengő.

Baromfi és tojás. Csirke, élő, darabja 1.50—3.50, tyúk, élő, darabja 3.00—5.00, pulyka, élő, darabja 5.00—7.00, hízott, leölt ruca kg-ja 2.40—2.80, hízott, leölt pulyka kg-ja 2.00—2.60, libamáj kg-ja 4.00—10.00, lúdszár kg-ja 2.60—5.00, tojás darabja 00.13—00.18 P.

Paprika. Termelői árak: Szegeden: Édesnemes paprika kg-kint 2.40—2.70, félédes paprika kg-kint 1.40—1.90, rózsapaprika kg-kint 00.90—1.30, II. r. paprika kg-kint 00.60—00.90, III. r. paprika kg-kint 00.30—00.50 P. Kalocsán: Édesnemes paprika kg-kint 2.10—2.20, rózsapaprika kg-kint 1.10—1.30, II. r. paprika kg-kint 00.80—1.00, III. r. paprika kg-kint 00.40—00.5, csövespaprika 00.90 P.

érkeznek kitöltve szerkesztőségünkbe.

Tehát az ügyet nem hagytuk elaludni, sőt, azt olyan tökéletes formában akarjuk lebonyolítani, hogy az illetékes minisztereknek ne legyen módjuk kitérő álláspontra helyezkedni. Végre komoly, országos megmozdulást akarunk látni, melyben minden község részt vesz.

Az átadás időpontját Madarász Zsigmond volt képviselő határozza meg. A küldöttség tagjait úgy állítjuk össze, hogy abban minden megye képviselve legyen.

A hiányzó községeket ezúton szólítjuk fel, hogy a mozgalomhoz okvetlenül csatlakozzanak, mert ez fontos nemzeti és gazdasági érdek. A siker biztosítása érdekében a képviselőház kisgazdacsoportjával is érintkezésbe lépünk s az a célunk, hogy meggyőzzük a hatalmat, hogy itt egy országos mozgalomról és magyar földműves nép egyetemés kívánságáról van szó.

Az ország földművestársadalmát pedig nyomatékosan felhívjuk a Magyar Falu támogatására, mert a nép érdekében megindított hasonló mozgalmak csak akkor lehetnek eredményesek, ha olyan tömegre hivatkozhatunk, amelynek van súlya és ereje.

Minden magyar testvérünket csatlakozásra hívjuk fel, hogy a Tábor ereje széttörhetetlen sziklává erősödjék.

Országos gazdagylésen kívánják fellárni a gazdabajokat a szabolcsvármegyei kisgazdák

Szabolcs vármegye gazdái felszólítást intéztek a mezőgazdasági érdekképviseltekhez, hogy országos gyűlésre jöjjenek össze, amelyen egységes programot dolgozzanak ki a mezőgazdasági válság megoldására.

A nyíregyházi gazdaszövetség keretében foglalkoztak azokkal a kérdésekkel, amelyek a válságot megoldhatnák. Legfőbb kívánságuk a hitelkérdés megoldása.

Főszerkesztő: Dr. Farkas Endre | Főmunkatárs: vitéz Pölöskei János
Felelős kiadó: Dr. Sényi Pál

Február második felében bonyolítjuk le a kisüstkációt

Ujabb aláírási ívet küldtünk azon községekbe, ahonnan a tavasszal ország minden részéből — A támogatását kérjük

A múlt tavasszal Madarász Zsigmond barátunk indítványára gyűjtőívet küldtünk ki az országba, amelyen a megindított kisüstkáció támogatását és az érdekelt gazdák aláírását kértük. Táborunk derék tagjainak dicséretére legyen mondva, sok helyen azonnal eleget is tettek felhívásunknak, de az ívek késedelmes beérkezése miatt és a közbejött dologidő miatt azt el kellett halasztanunk. A nyáron az összes aláírásokat feldolgoztuk s megállapítottuk, hogy mely község jelentette be csatlakozását és melyik nem. Az eredmény az, hogy körülbelül az ország fele községe csatlakozott, míg a többi községek közül, ahol csak kevesen vagyunk még, nem érkezett be jelentés.

A Tábor tagjai meggyőződhetek arról, hogy mi félünk nem szoktunk csinálni. Azért, hogy a mozgalom ne csak helyi, hanem országos jellegű legyen, az elmaradt községekhez új felhívást intéztünk, amelyben minden községet csatlakozásra szólítunk. Az ívek újból kimentek s reméljük, hogy még e hó folyamán vissza is

Gyümölcsfát

Örökzöldet és fenyőtéléket

Diszfát és cserjét

Csonkamagyarországon legolcsóbban a
SZABADBATTYÁNI FAISKOLA

(Fejér vármegye) szállít.

Több millió spárgató!
Több százezer számóató!

Százezer bokorrózsát!

Kérjen árjegyzéket
e lapra való hivatkozással.